

ระเบียบกรมการขนส่งทางบก

ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการตรวจ และวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถ

พ.ศ. ๒๕๓๗

เพื่อให้การตรวจสภาพและการวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก เป็นไปโดยชอบด้วยกฎหมายและถูกต้องเหมาะสมและเป็นไปแนวทางเดียวกัน กรมการขนส่งทางบกจึงเห็นสมควรวางระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการตรวจและวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถดังกล่าวไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการตรวจ และวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถ พ.ศ. ๒๕๓๗”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรฐานการวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถ พ.ศ. ๒๕๒๖

ข้อ ๔ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๕ การวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถ มี ๒ กรณี คือ

(๑) ผ่านการตรวจสภาพ

(๒) ไม่ผ่านการตรวจสภาพ

ข้อ ๖ รถที่ผ่านการตรวจสภาพต้องอยู่ในเกณฑ์ ดังนี้

(๑) หมายเลขเครื่องยนต์และหมายเลขตัวถัง หรือหมายเลขคัสซีต้องและตรงตามเอกสารหลักฐาน เช่น ใบคู่มือการจดทะเบียนรถหรือหนังสือแสดงการจดทะเบียนรถแล้วแต่กรณี ประวัติรถ หนังสือรับรองการส่งบัญชีรับและจำหน่ายเครื่องยนต์หรือรถ หรือหลักฐานการได้มาซึ่งเครื่องยนต์หรือรถ เป็นต้น

(๒) มีลักษณะ ขนาด สัดส่วน เครื่องอุปกรณ์และส่วนควบถูกต้องครบถ้วนตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ หรือกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก แล้วแต่กรณี หรือประกาศหรือระเบียบที่เกี่ยวข้องและไม่มีข้อบกพร่องในรายการใดรายการหนึ่ง ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในทำระเบียบนี้

ข้อ ๓ วิธีการตรวจและวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถยนต์ และจักรยานยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ และรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๔ รถที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ หมายถึง รถที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในข้อ ๖ (๑) หรือ ๖ (๒)

ข้อ ๕ ให้รองอธิบดี (ฝ่ายวิชาการ) กรมการขนส่งทางบก รักษาการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๓

ประดัง ปรีชญากร

อธิบดีกรมการขนส่งทางบก

การตรวจสอบและข้อบกพร่องของเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถ
ตามความในข้อ 6 แห่งระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยหลักเกณฑ์
วิธีการตรวจและวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถ พ.ศ. 2537

(สำหรับรถยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์)

รายการตรวจสอบ	ข้อบกพร่อง	หมายเหตุ
ตัวถัง		
โครงสร้าง	- บิดเบี้ยวเสียรูป หรือผุร่อนมาก	สำหรับรถยนต์ที่มีโครงสร้าง
ตัวถัง	- ไม่มั่นคงแข็งแรง, ผุร่อนมากหรือฉีกขาด จนอาจเป็นสาเหตุให้เกิดอันตรายต่อผู้ขับรถ หรือผู้โดยสาร หรือเป็นผลกระทบต่อการ ทำงานของเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบ ในระบบอื่นของรถ - มีส่วนแหลมคม หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของ ตัวถังรถที่อาจจะก่อให้เกิดอันตรายต่อรถ หรือผู้ใช้นร่วม	
สีรถ	- ไม่ถูกต้องตามเอกสารหลักฐาน หรือคู่มือ การจดทะเบียน - สภาพของสีรถไม่เรียบร้อย หรืออยู่ใน ระหว่างการซ่อมสี - ตัวเลขหรือตัวอักษรที่พ่นติดอยู่บนตัวถังรถ ด้านข้างลบเลือนหรือไม่ถูกต้องตามเงื่อนไข ที่ทางราชการกำหนด	- บังคับเฉพาะรถที่ทางราชการ กำหนดให้มีตัวเลขหรืออักษร พ่นติดอยู่บนตัวถังรถ
ประตู	- ไม่มั่นคงแข็งแรง หรือชำรุดมาก	
กันชน	- ติดตั้งไม่มั่นคงแข็งแรง, ชำรุดมาก - มีลักษณะแหลมคมหรือมีส่วนต่อเติมที่อาจ ก่อให้เกิดอันตรายต่อรถหรือผู้ใช้นร่วม	
กระจกกันลม	- ชำรุดมากหรือมีรอยแตกร้าวมาก - ไม่ใช่กระจกนิรภัยตามที่ทางราชการกำหนด	
หน้าต่าง	- ชำรุดมาก - มีรอยแตกร้าวมาก หรือไม่ใช่กระจกนิรภัย ตามที่ทางราชการกำหนด - หน้าต่างเปิด - ปิดไม่ได้หรือไม่สะดวก กลอนหรือสลักชำรุด (กรณีหน้าต่างเป็น แบบเปิด - ปิดได้)	- สำหรับรถที่มีหน้าต่างเป็น กระจก - ยกเว้นรถยนต์ส่วนบุคคล

รายการตรวจสอบ	ข้อบกพร่อง	หมายเหตุ
เครื่องยนต์และระบบ ส่งกำลัง		
แท่นเครื่องและยางแท่น เครื่อง*	– ชำรุดมาก	
ระบบสตาร์ทเครื่องยนต์*	– ผู้ขับรถไม่สามารถสตาร์ทเครื่องยนต์ได้จาก ที่นั่งผู้ขับรถ – ระบบสตาร์ทเครื่องยนต์ไม่ทำงาน	
ท่อไอเสีย	– ชำรุดมาก	
เครื่องระบับเสียง	– ชำรุดมาก หรือไม่มี – ระดับเสียงสูงกว่าเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	
ก๊าซไอเสีย	– ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	สำหรับรถที่ใช้น้ำมันเบนซิน หรือก๊าซเป็นเชื้อเพลิง
ควันดำ	– ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	สำหรับรถที่ใช้ น้ำมันดีเซล เป็นเชื้อเพลิง
คลัตช์และเกียร์ส่งกำลัง*	– เข้าเกียร์ยาก	
เพลากลาง*	– เพลากลางชำรุด	สำหรับรถที่ส่งกำลังด้วยเพลากลาง
ระบบรองรับน้ำหนัก		
ชิ้นส่วนกลไกระบบ รองรับน้ำหนัก*	– ชำรุดมาก สึกหรอมาก – ไม่มั่นคงแข็งแรง	
สปริงรองรับน้ำหนัก*	– ชำรุดมาก	
เครื่องผ่อนคลายความ สะเทือน*	– ชำรุดมาก, มีไม่ครบถ้วน – ไม่มั่นคงแข็งแรง	
กงล้อและยาง		
กงล้อ	– จำนวนกงล้อไม่ครบถ้วน – ชำรุดมาก	
ยาง	– ชำรุดมาก, มีไม่ครบถ้วน	
ศูนย์ล้อหน้า (side slip)*	– พวงมาลัยมีแรงดึงไปทางซ้ายหรือทางขวา เกินควร – มี side slip มากกว่า 5 ม./กม.	– เฉพาะกรณีที่กำหนด ให้ใช้เครื่องทดสอบศูนย์ ล้อ (side slip tester)

หมายเหตุ * หมายถึง รายการตรวจสอบที่ ยังไม่ต้องตรวจ

รายการตรวจสอบ	ข้อบกพร่อง	หมายเหตุ
ระบบบังคับลิ้น กลไกระบบบังคับลิ้น*	– ชำรุดมาก, ไม่มั่นคงแข็งแรง – มีระยะ free play มาก	
ระบบห้ามล้อ กลไกห้ามล้อเท้า	– ชำรุดมาก, ใช้การไม่ได้	
กลไกห้ามล้อมือ	– ไม่มี, ชำรุดมาก, ใช้การไม่ได้	
ประสิทธิภาพห้ามล้อ	– ไม่สามารถหยุดรถได้ตามสมควร หรือประสิทธิภาพห้ามล้อเท้าและ/หรือห้ามล้อมือไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	
อื่น ๆ เครื่องวัดความเร็ว*	– ชำรุด, เสียหาย – ไม่มีแสงสว่างช่วยให้สามารถอ่านค่าได้ในตอนกลางคืน – ค่าที่อ่านได้คลาดเคลื่อนเกินเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	
โคมไฟและไฟสัญญาณ	– จำนวน สี ตำแหน่งการติดตั้งไม่ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนด – โคมไฟแตกหรือชำรุด – ลำแสงของโคมไฟแสงพุ่งไกล และโคมไฟแสงพุ่งต่ำเบี่ยงเบนไม่ถูกต้องตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	
แผ่นสะท้อนแสง*	– ชำรุดมาก ไม่มี – จำนวน ขนาด ลักษณะ สี และตำแหน่งการติดตั้งไม่ถูกต้องตามที่ทางราชการกำหนด	
ป้ายทะเบียน *	– ชำรุด ลบเลือน – ไม่ใช่ป้ายทะเบียนที่ทางราชการออกให้ – มีสิ่งปิดบัง ไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน	
เครื่องปัดน้ำฝน	– ใช้การไม่ได้ ไม่มี – ขนาดไม่เหมาะสม	
กระจกมองหลัง	– ชำรุดมาก ไม่มี	

หมายเหตุ * หมายถึง รายการตรวจสอบที่ยังไม่ต้องการ

รายการตรวจสอบ	ข้อบกพร่อง	หมายเหตุ
ถังน้ำมันและท่อน้ำมัน*	- ยึดไม่มั่นคงแข็งแรง - รั่วซึม - ฝาถังไม่เหมาะสม หรือไม่มี - ติดตั้งในตำแหน่งที่ไม่ปลอดภัย	
เข็มขัดนิรภัย*	- ไม่มี - ยึดไม่มั่นคงแข็งแรง หรือชำรุดเสื่อมสภาพ - ไม่ใช่เข็มขัดนิรภัยที่ทางราชการกำหนด - ใช้การไม่ได้	สำหรับที่นั่งของรถซึ่งกำหนดให้มีเข็มขัดนิรภัย
ที่นั่งคนขับ/ผู้โดยสาร*	- ไม่มั่นคงแข็งแรง หรือชำรุดมาก	
ตราสัญลักษณ์	- ชำรุด หรือไม่มี	
เครื่องอุปกรณ์และส่วนควบ เกี่ยวกับการใช้ก๊าซ	- ไม่ถูกต้องครบถ้วนตามข้อกำหนด - ไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้ก๊าซ	สำหรับรถยนต์ที่ใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิง
การรั่วของก๊าซเชื้อเพลิง	- มีก๊าซเชื้อเพลิงรั่วออกจากระบบ	
เครื่องหมาย	- ไม่มี - ลักษณะ ขนาด ไม่เป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด - ชำรุด	สำหรับรถที่กำหนดให้มีเครื่องหมาย เช่น รถ TAXI
แผ่นบังโคลน	- ไม่มี	สำหรับรถยนต์นั่งและรถยนต์บรรทุกที่มีน้ำหนักไม่เกิน 1,600 กก.

หมายเหตุ * หมายถึง รายการตรวจสอบที่ยังไม่ต้องตรวจ

(สำหรับรถจักรยานยนต์)

รายการตรวจสอบ	ข้อบกพร่อง	หมายเหตุ
ตัวถัง		
โครงรถ	- ชำรุด เสียหาย บิดเบี้ยวเสียรูป	
สีรถ	- ไม่ถูกต้องตามเอกสารหลักฐาน หรือหนังสือ แสดงการจดทะเบียน - สภาพของสีรถไม่เรียบร้อย หรืออยู่ใน ระหว่างการซ่อมสี	
ที่นั่ง	- ไม่มั่นคงแข็งแรง - ชำรุดมาก	
ที่พักเท้า	- ไม่มี, มีไม่ครบถ้วน - ชำรุดมาก	
บังโคลน	- ไม่มี, มีไม่ครบถ้วน - ไม่มั่นคงแข็งแรง, แตกหัก	
แผ่นบังโซ่	- ไม่มี, ไม่มั่นคงแข็งแรง	
ขาตั้ง	- ไม่มี - ใช้การไม่ได้, ไม่มั่นคงแข็งแรง	
เครื่องยนต์และระบบ		
ส่งกำลัง		
แทนเครื่อง*	- ชำรุดมาก, หลวมคลอน	
ท่อไอเสีย	- ชำรุดมาก - ไม่มีท่อระงับเสียง - ระดับเสียงดังสูงกว่าเกณฑ์ที่ทางราชการ กำหนด	
คลัตช์และเกียร์ส่งกำลัง*	- เข้าเกียร์ยาก, ชำรุดมาก	สำหรับรถที่มีคลัตช์
โซ่ขับและเฟือง	- ชำรุดเสียหายมาก	สำหรับรถที่ส่งกำลังด้วยโซ่
ก๊าซไอเสีย	- ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	
ระบบรองรับน้ำหนัก		
สภาพของระบบรองรับ น้ำหนัก*	- ชำรุด, เสียหายมาก - ชิ้นส่วนของระบบ ไม่มั่นคงแข็งแรง - มีชิ้นส่วนที่เคลื่อนที่สัมผัสกับชิ้นส่วน ที่อยู่ติดกับตัวอย่างผิดปกติ	

หมายเหตุ

* หมายถึง รายการตรวจสอบสภาพที่ยังไม่ต้องตรวจ

รายการตรวจสอบ	ข้อบกพร่อง	หมายเหตุ
เครื่องผ่อนคลายความ สะเทือน*	- ไม่มี หรือมีไม่ครบถ้วน - ชำรุดมาก, ยึดไม่มั่นคงแข็งแรง - มีน้ำมันรั่วออกมาจากเครื่องผ่อนคลายความสะเทือน	
กงล้อและยาง		
แกนล้อ*	- ชำรุด, สึกหรอ หรือหลวมมาก	
กงล้อ	- ชำรุด - กงล้อบิดเบี้ยวมาก	
ศูนย์ล้อ*	- ไม่ถูกต้อง	
ยาง	- ชำรุดเสียหายมาก - สึกหรอมาก	
ระบบบังคับเลี้ยว		
ชิ้นส่วนระบบบังคับเลี้ยว*	- ชำรุด, ไม่มั่นคงแข็งแรง, หลวม - หันเลี้ยวไม่คล่องตัว	
ระบบห้ามล้อ		
กลไกห้ามล้อ	- ชำรุดมาก	
ประสิทธิภาพห้ามล้อ	- ไม่สามารถหยุดรถได้ตามสมควรหรือประสิทธิภาพห้ามล้อไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	
อื่นๆ		
โคมไฟและไฟสัญญาณ	- จำนวน สี ตำแหน่งการติดตั้งไม่ถูกต้องตามข้อกำหนด - โคมไฟแตก หรือชำรุด - ลำแสงของโคมไฟแสงพุ่งไกล และแสงพุ่งต่ำเบี่ยงเบนไม่ถูกต้องตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	
แผ่นสะท้อนแสง*	- ชำรุดมาก , ไม่มี - จำนวน ขนาด ลักษณะ สี และตำแหน่งการติดตั้งไม่ถูกต้องตามที่ทางราชการกำหนด	
ป้ายทะเบียน*	- ชำรุด, ลบเลือน - ไม่ใช่ป้ายทะเบียนที่ทางราชการออกให้ - มีสิ่งปิดบังไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน	

หมายเหตุ

* หมายถึง รายการตรวจสอบที่ยังไม่ต้องตรวจ

รายการตรวจสอบ	ข้อบกพร่อง	หมายเหตุ
กระจกมองหลัง	- ไม่มี, ชำรุดมาก	
ถังน้ำมัน*	- ยึดไม่มั่นคงแข็งแรง, รั่วซึม - ฝาถังไม่เหมาะสม หรือไม่มี	
แตรสัญญาณ	- ไม่มี หรือมีแต่ชำรุด - เสียงแตรดังมากหรือน้อยเกินไป	
รถพ่วงข้าง	- ยึดไม่มั่นคงแข็งแรง - รถพ่วงอยู่ทางขวาของรถจักรยานยนต์	สำหรับจักรยานยนต์ ที่มีรถพ่วงข้าง
เครื่องวัดความเร็วรถ*	- ชำรุด, เสียหาย - ไม่มีแสงสว่างช่วยให้สามารถอ่านค่าได้ ในตอนกลางคืน - ค่าที่อ่าน ได้คลาดเคลื่อนเกินเกณฑ์ ที่ทางราชการกำหนด	

หมายเหตุ

* หมายถึง รายการตรวจสอบสภาพที่ยังไม่ต้องตรวจ

วิธีการตรวจและวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถยนต์

ตามความในข้อ 7 แห่งระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการตรวจและวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถ พ.ศ. 2537

ตัวถัง (Body)

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ	หมายเหตุ
โครงค้ำซีหรือโครงสร้างรถ นำรถเข้าคร่อมบ่อตรวจสภาพหรือยกกรดัวยแท่นยกกรด (hoist) แล้วตรวจพินิจความเสียหายของโครงค้ำซี หรือชิ้นส่วน โครงสร้างรถและรอยผูกกร่อนบริเวณรอบๆ จุดยึดชิ้นส่วนอุปกรณ์ ของระบบห้ามล้อ ระบบรองรับน้ำหนักและระบบบังคับเลี้ยว	- โครงค้ำซีหรือชิ้นส่วนโครงสร้างบิดเบี้ยวเสียรูปมาก - มีรอยแตกร้าว เสียหายหรือผูกกร่อนของโครงค้ำซี หรือ โครงสร้างตัวถังอันมีผลต่อความมั่นคงแข็งแรงของรถ - โครงค้ำซีหรือโครงสร้างตัวถังในระยะ 30 ซม. รอบๆ จุดรับแรง ในตำแหน่งที่ติดตั้งชิ้นส่วนอุปกรณ์ของระบบห้ามล้อ ระบบ รองรับน้ำหนักและระบบบังคับเลี้ยว มีสภาพผูกกร่อนมาก หรือฉีกขาด	สำหรับรถที่มีโครงค้ำซี (ดูหมายเหตุท้ายเล่ม)
ตัวถัง 1. ตรวจสอบสภาพตัวถังโดยการตรวจพินิจ 2. นำรถเข้าคร่อมบ่อตรวจสภาพ หรือยกกรดัขึ้นด้วยแท่นยกกรด (hoist) แล้วตรวจพินิจสภาพตัวถัง และการยึดตัวถัง	- พื้นและผนังของตัวถังเสียหาย ผูกกร่อนมากหรือฉีกขาด จนอาจเป็นสาเหตุให้เกิดอันตรายต่อผู้ขับกรดหรือผู้โดยสาร หรือเป็นผลกระทบต่อการทำกรนของเครื่องอุปกรณ์ และส่วนควบในระบบอื่นของรถ - มีส่วนแหลมคมหรือส่วนหนึ่งส่วนใดของตัวถังรถที่อาจจะ ก่อให้เกิดอันตรายต่อรถหรือผู้ใช้ถนนร่วม - มีรอยผูกกร่อนมาก หรือฉีกขาดที่จุดต่างๆ ของตัวถังกับโครงค้ำ ซี	- รอยบุบเล็กน้อยของตัวถังซึ่งไม่มี ผลกระทบต่อการทำกรนในระบบอื่น ของรถ ไม่ถือเป็นข้อบกพร่อง (ดูหมายเหตุท้ายเล่ม)

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ	หมายเหตุ
สีรถ ตรวจพินิจสีรถเทียบกับเอกสารหลักฐานหรือคู่มือการจดทะเบียนรวมถึงตัวเลข หรือตัวอักษรที่พ่นติดอยู่บนตัวถังรถด้านข้าง ตามเงื่อนไขที่ทางราชการกำหนด (เช่นรถ TAXI)	– สภาพของสีรถไม่เรียบร้อย หรืออยู่ในระหว่างการซ่อมสี – สีรถไม่ถูกต้องตามเอกสารหลักฐานหรือคู่มือแสดงการจดทะเบียน – ตัวเลขหรือตัวอักษรที่พ่นติดอยู่บนตัวถังรถด้านข้างลบเลือน หรือไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขที่ทางราชการกำหนด	
ประตู 1. ตรวจพินิจสภาพของประตู 2. ทดลองเปิด – ปิดประตู	– บานประตูผุกร่อนมาก – ไม่มีมือจับ (handle) หรือมือจับชำรุด – ประตูเปิด – ปิดไม่สะดวก – ประตูเปิดเองได้ง่าย หรือปิดไม่สนิท	
กันชน ตรวจสอบกันชนโดยการตรวจพินิจ	– ชำรุดผุกร่อนมาก หรือฉีกขาดมาก – กันชนมีลักษณะแหลมคม หรือมีส่วนต่อเติมอื่นที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อรถ หรือผู้ใช้ถนนร่วม – กันชนติดตั้งไม่มั่นคงแข็งแรง	
กระจกกันลม ตรวจสอบกระจกกันลมโดยการตรวจพินิจ	– มีรอยแตกร้าวหรือรอยขีดข่วนมากจนมีผลต่อทัศนวิสัยของผู้ขับรถ – ไม่ใช่กระจกนิรภัยที่ทางราชการกำหนด	
หน้าต่าง ตรวจสอบหน้าต่างด้วยการตรวจพินิจ	– หน้าต่างชำรุดมาก หรือไม่มั่นคงแข็งแรง – กระจกมีรอยแตกร้าวมาก หรือไม่ใช่กระจกนิรภัยตามที่ทางราชการกำหนด	– กรณีหน้าต่างเป็นกระจก

เครื่องยนต์และระบบส่งกำลัง (ENGINE AND TRANSMISSION SYSTEM)

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ	หมายเหตุ
แท่นเครื่องและยางแท่นเครื่อง ตรวจสอบแท่นเครื่องและยางแท่นเครื่องด้วยการตรวจพินิจ	– ยางแท่นเครื่องเสื่อมสภาพ หรือฉีกขาด – เครื่องยนต์ยึดติดกับแท่นเครื่องไม่แน่น	
ระบบสตาร์ทเครื่องยนต์ ตรวจสอบโดยการทดลองสตาร์ทเครื่องยนต์	– ผู้ขับรถไม่สามารถสตาร์ทเครื่องยนต์ได้จากที่นั่งผู้ขับรถ – ระบบสตาร์ทเครื่องยนต์ไม่ทำงาน	
ท่อไอเสียและเครื่องระงับเสียง 1. นำรถเข้าคร่อมบ่อตรวจสภาพหรือยกรถขึ้นด้วยแท่นยกรถ (hoist) แล้วตรวจพินิจสภาพของท่อไอเสียและเครื่องระงับเสียง 2. ตรวจสอบระดับเสียงตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ทางราชการกำหนด	– ท่อไอเสียหรือเครื่องระงับเสียงชำรุด ผุกร่อน หรือมีรอยแตกหัก หรือยึดไม่แน่น – ท่อไอเสียมีการติดตั้งอยู่ใกล้กับวัสดุที่ติดไฟง่ายโดยไม่มี การบังหรือป้องกัน – ระดับเสียงสูงกว่าเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	(ดูหมายเหตุท้ายเล่ม)
ก๊าซไอเสีย ตรวจสอบก๊าซไอเสียตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ทางราชการกำหนด	– ระดับก๊าซไอเสียไม่เป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด	- กรณีรถที่ใช้น้ำมันเบนซินหรือก๊าซ เป็นเชื้อเพลิง
ควันดำ ตรวจสอบควันดำตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ทางราชการกำหนด	– ระดับควันดำไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	- กรณีรถที่ใช้น้ำมันดีเซลเป็นเชื้อเพลิง
คลัตช์และเกียร์ สตาร์ทเครื่องยนต์ เหยียบคลัตช์แล้วทดลองเข้าเกียร์ต่างๆ	– เข้าเกียร์ยาก	
เพลากลาง นำรถเข้าคร่อมบ่อตรวจสภาพหรือยกรถขึ้นด้วยแท่นยกรถ (hoist) แล้วตรวจพินิจสภาพของเพลากลาง	– เพลากลางชำรุด ผุกร่อนมาก	กรณีรถที่ส่งกำลังด้วยเพลากลาง (ดูหมายเหตุท้ายเล่ม)

ระบบรองรับน้ำหนัก (SUSPENSION SYSTEM)

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสอบสภาพ	หมายเหตุ
ชิ้นส่วนกลไกระบบรองรับน้ำหนัก นำรถเข้าคร่อมบ่อตรวจสอบสภาพหรือยกรถขึ้นด้วยแท่นยกรถ (hoist) แล้วตรวจพินิจสภาพของชิ้นส่วนอุปกรณ์ของระบบรองรับน้ำหนัก	ชิ้นส่วนอุปกรณ์ของระบบรองรับน้ำหนักชำรุด ผุกร่อนมาก หรือไม่มั่นคงแข็งแรง	(ดูหมายเหตุท้ายเล่ม)
สปริงรองรับน้ำหนัก 1. ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจว่ามีสปริงรองรับน้ำหนักตัวหนึ่ง ตัวใดเสื่อมสภาพหรืออ่อนล้าจนไม่อาจรับน้ำหนักของรถได้ 2. นำรถเข้าคร่อมบ่อตรวจสอบสภาพหรือยกรถขึ้นด้วยแท่นยกรถ (hoist) แล้วตรวจสอบโดยการตรวจพินิจสภาพของสปริงรองรับน้ำหนัก	- มีสปริงรองรับน้ำหนักตัวใดตัวหนึ่งเสื่อมสภาพหรืออ่อนล้าจนตัวถึงเชิงทรุดลงชิดกับล้อรถ - สปริงรองรับน้ำหนัก เช่น แหนบ หรือ torsionbar มีสภาพชำรุดมาก แตกหัก หรือไม่มั่นคงแข็งแรง	- กรณีรถที่ใช้สปริงรองรับน้ำหนักเป็นแบบ hydropneumatic ให้ตรวจสอบขณะเครื่องยนต์ทำงานอยู่ และยกให้รถอยู่ในระดับใช้งานปกติ (ดูหมายเหตุท้ายเล่ม)
เครื่องผ่อนคลายความสะเทือน นำรถเข้าคร่อมบ่อตรวจสอบสภาพหรือยกรถขึ้นด้วยแท่นยกรถ (hoist) แล้วตรวจสอบเครื่องผ่อนคลายความสะเทือนโดยการตรวจพินิจ	- ไม่มี หรือมีไม่ครบถ้วน - ชำรุดโดยมีน้ำมันรั่วซึมออกมา - มีรอยแตกร้าว, ผุกร่อนมาก, ไม่มั่นคงแข็งแรง	(ดูหมายเหตุท้ายเล่ม)

กงล้อและยาง (ROADWHEEL AND TYPE)

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ	หมายเหตุ
กงล้อ นำรถเข้าคร่อมบ่อตรวจสภาพหรือยกรถขึ้นด้วยแท่นยกรถ (hoist) แล้วตรวจพินิจสภาพกงล้อทั้งด้านนอกและด้านในรวมทั้งน็อตล้อ	- กงล้อมีรอยแตกร้าว - กงล้อเสียหายหรือบิดเบี้ยว - น็อตล้อหลวมหรือสูญหาย - กงล้อไม่ครบถ้วน	- ยางอะไหล่ไม่ต้องตรวจ (ดูหมายเหตุท้ายเล่ม)
ยาง 1. ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจรอยฉีกขาดบวมบูนของยาง และความเรียบร้อยของการใส่ยางกับกงล้อ 2. ตรวจสอบความลึกของดอกยางด้วยเกจวัดความลึกดอกยาง (tyre tread depth gauge)	- ยางมีรอยบวมบูน หรือมีรอยฉีกขาดลึกจนถึงชั้นผ้าใบ ยาวมากกว่า 25 มม. - มีไม่ครบถ้วน - ดอกยางที่สึกมากที่สุด มีความลึกดอกยางน้อยกว่า 1 มม.	- ยางอะไหล่ไม่ต้องตรวจ - รอยขาดหรือฉีกที่ไม่ลึกถึงชั้นผ้าใบ ไม่ถือเป็นข้อบกพร่อง (ดูหมายเหตุท้ายเล่ม)
ศูนย์ล้อหน้า (side slip) 1. ขับรถช้าๆ สังเกตแรงดึงที่พวงมาลัย 2. ขับรถด้วยความเร็วประมาณ 3-5 กิโลเมตร / ชั่วโมง ให้ผ่านเครื่องทดสอบ side slip	- พวงมาลัย มีอาการดึงไปทางซ้ายหรือทางขวามากเกินไป - มี side slip มากกว่า 5 เมตร/กิโลเมตร	

ระบบบังคับเลี้ยว (STEERING SYSTEM)

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสอบสภาพ	หมายเหตุ
กลไกระบบบังคับเลี้ยว 1. หมุนพวงมาลัยไปทางซ้าย – ขวาเบาๆ เพื่อตรวจสอบระยะ free play 2. ตรวจพินิจความเสียหายของวงพวงมาลัย 3. จับพวงมาลัยด้วยมือทั้ง 2 ข้างแล้วออกแรงโยกไปทางซ้าย – ขวา ขึ้นบน – ลงล่าง ดึงเข้า – ดันออก 4. นำรถเข้าคร่อมบ่อตรวจสอบสภาพหรือยกรถขึ้นด้วยแท่นยกรถ แล้วหมุนพวงมาลัยไปทางซ้าย – ขวาแรงๆ แล้วตรวจพินิจชิ้นส่วนกลไกของระบบบังคับเลี้ยว 5. สำหรับรถที่ขับเคลื่อนล้อหน้าตรวจสอบสภาพของข้อต่ออ่อนเพลลาขับ (universal joint coupling) โดยการตรวจพินิจ 6. รถอยู่ในตำแหน่งเกียร์ว่างดึงห้ามล้อมือขณะที่เครื่องยนต์ยังติดอยู่หมุนพวงมาลัยไปทางซ้าย-ขวาเบาๆ ตรวจพินิจกลไกบังคับเลี้ยวส่วนที่ทำงานร่วมกับกลไกกำลัง (power mechanism) การรั่วของน้ำมันไฮดรอลิกจากสายอ่อนและข้อต่อตลอดจนอุปกรณ์ปั๊ม น้ำมันไฮดรอลิก และความมั่นคงแข็งแรงของการยึดปั๊ม	– พวงมาลัยมีระยะ free play มากกว่า 22.5 องศา หรือ 1 ใน 5 ของเส้นผ่าศูนย์กลางวงพวงมาลัย – พวงมาลัยมีรอยแตกหัก หรือชำรุดมาก – มีระยะคลอน หรือระยะร่นมากเนื่องจากชิ้นส่วนอุปกรณ์สึกหรอหรือหลวม – ชิ้นส่วนกลไกของระบบบังคับเลี้ยว เช่น ขาไก่ (pitman arm) คันชัก คันส่ง มีรอยแตกร้าว ผุกร่อนมาก หรือหลวมมาก – เพลลาขับและข้อต่ออ่อนมีสภาพไม่มั่นคงแข็งแรง – ยางกันฝุ่นที่หุ้มข้อต่ออ่อนเสียหาย ฉีกขาดมาก เสื่อมสภาพ หรือสูญหาย – ระบบกำลังของพวงมาลัยเพาเวอร์ไม่ทำงาน – สายน้ำมันไฮดรอลิกหรือข้อต่อชำรุด หรือมีน้ำมันรั่วซึมออกมา – อุปกรณ์ขับเคลื่อนน้ำมันไฮดรอลิกชำรุด – ปั๊มน้ำมันไฮดรอลิกชำรุด แตกร้าว หรือยึดไม่มั่นคงแข็งแรง	- รอยแตก หลุดออก ของวัสดุหุ้มพวงมาลัยไม่ใช่ข้อบกพร่อง - ข้อควรระวังต้องจำแนกความแตกต่างของการเคลื่อนที่สัมผัสที่เกิดจากการสึกหรอกับการเคลื่อนที่สัมผัสที่เกิดจากช่องว่างหรือระยะที่ถูกทำขึ้นไว้ หรือการยุบตัวของสปริงในลูกหมาก (ดูหมายเหตุท้ายเล่ม) - สำหรับรถที่ใช้พวงมาลัยเพาเวอร์ (power steering)

ระบบห้ามล้อ (BRAKING SYSTEM)

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสอบสภาพ	หมายเหตุ
กลไกห้ามล้อเท้า 1. ตรวจพินิจระบบและกลไกของระบบห้ามล้อ 2. นำรถเข้าคร่อมบ่อตรวจสอบสภาพหรือยกรถขึ้นด้วยแท่นยกรถ (hoist) แล้วตรวจพินิจร่องรอยของความเสียหายของระบบห้ามล้อ เช่น แม่ปั้มเบรก ท่อทางข้อต่อ	– แป้นเหยียบห้ามล้อชำรุดหรือมีรอยแตกร้าว หรือมีสิ่งกีดขวางทำให้กลไกเคลื่อนที่ไม่สะดวก – ระบบห้ามล้อมีรอยชำรุด แตกร้าว หรือผุกร่อนหรือยึดไม่มั่นคงแข็งแรง – มีรอยน้ำมันเบรกรั่วซึมออกมาจากระบบ – ห้ามล้อมีไม่ครบทุกล้อ	(ดูหมายเหตุท้ายเล่ม)
กลไกห้ามล้อมือ 1. ทดลองดึงห้ามล้อมือเพื่อตรวจสอบการทำงานของกลไก 2. ตรวจสอบการล็อกของกลไกห้ามล้อมือโดยออกแรงกระแทกคันห้ามล้อมือจากด้านข้าง 3. ตรวจพินิจความมั่นคงแข็งแรงของกลไกห้ามล้อมือ 4. นำรถเข้าคร่อมบ่อตรวจสอบสภาพหรือยกรถขึ้นด้วยแท่นยกรถ (hoist) แล้วตรวจพินิจสภาพของกลไกห้ามล้อมือขณะทำการดึงคันห้ามล้อมือสูงสุดแล้วปล่อยลงจนสุด	– ไม่สามารถดึงห้ามล้อมือให้ขึ้นมาถึงตำแหน่งที่ทำงานได้เมื่อใช้แรงพอสมควรหรือมีสิ่งกีดขวางของการเคลื่อนที่ของกลไก – การล็อกคันห้ามล้อมือหลุดโดยง่ายเมื่อมีการกระแทกจากด้านข้าง – กลไกห้ามล้อมือยึดติดกับโครงสร้างตัวถังไม่มั่นคงแข็งแรง – มีสภาพผุกร่อน สึกหรอ หรือมีการครูด หรือบิดเบี้ยวของกลไกห้ามล้อมืออันมีผลทำให้ความแข็งแรงของกลไกลดลง – ปลอกหรือสายเคเบิลหรือกลไกห้ามล้อมือชำรุดเสียหาย	(ดูหมายเหตุท้ายเล่ม)
ประสิทธิภาพห้ามล้อ 1. ขับรถให้เคลื่อนที่แล้วลงเหยียบห้ามล้อเท้า หรือดึงห้ามล้อมือแล้วแต่กรณี	– ห้ามล้อเท้าและ/หรือห้ามล้อมือไม่สามารถหยุดรถได้ตามสมควร	

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสอบสภาพ	หมายเหตุ
2. นำรถเข้าทดสอบประสิทธิภาพห้ามล้อเท้าและห้ามล้อมือ โดยทำการทดสอบตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด	– ประสิทธิภาพห้ามล้อเท้าและ/หรือประสิทธิภาพห้ามล้อมือ ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	– เมื่อกรมการขนส่งทางบกประกาศ กำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพห้ามล้อ การตรวจสอบประสิทธิภาพห้ามล้อ เท้า และห้ามล้อมือต้องเป็นไปตาม เกณฑ์ที่กำหนดนั้น

อื่น ๆ (GENERAL ITEMS)

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสอบภาพ	หมายเหตุ
เครื่องวัดความเร็วรถ 1. ตรวจพินิจสภาพของเครื่องวัดความเร็วรถ 2. เปิดสวิตช์ไฟดูว่ามีไฟแสงสว่างช่วยสำหรับอ่านค่าในตอนกลางคืนหรือไม่ 3. ตรวจสอบการทำงานและความคลาดเคลื่อนของเครื่องวัดความเร็วด้วยเครื่องทดสอบ	– เครื่องวัดความเร็วรถชำรุดเสียหาย – ไม่มีแสงสว่างช่วยสำหรับอ่านค่าได้ในตอนกลางคืน – ค่าที่อ่านได้คลาดเคลื่อนมากกว่าเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	– ในกรณีที่ยังไม่มีเครื่องมือทดสอบ ไม่ต้องตรวจสอบ
โคมไฟและไฟสัญญาณ 1. ตรวจสอบจำนวน สี ตำแหน่งของการติดตั้งของโคมไฟและสัญญาณ โดยการตรวจพินิจ 2. เปิดสวิตช์ไฟ แล้วตรวจพินิจว่าโคมไฟและสัญญาณมีแสงสว่างครบถ้วนและทำงานถูกต้องหรือไม่ 3. ตรวจสอบความเบี่ยงเบนจากแนวศูนย์กลางของโคมไฟแสงพุ่งไกลและโคมไฟแสงพุ่งต่ำ โดยตรวจสอบตามวิธีการและหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	– จำนวน สี ตำแหน่งการติดตั้งไม่ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือที่กรมการขนส่งทางบกให้ความเห็นชอบ – โคมไฟแตกหรือชำรุด – โคมไฟดวงใดดวงหนึ่งไม่ทำงาน (ไฟไม่ติด) หรือทำงานไม่ถูกต้อง – ลำแสงของโคมไฟแสงพุ่งไกล และโคมไฟแสงพุ่งต่ำเบี่ยงเบนจากแนวศูนย์กลางไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	– ศูนย์รวมแสงของโคมไฟแสงพุ่งไกลจะต้องไม่สูงกว่าแนวขนานกับพื้นทางราบและไม่เบนไปทางขวา – โคมไฟแสงพุ่งต่ำต้องมีมุมตกไม่น้อยกว่า 2 องศา (หรือไม่น้อยกว่า 20 ซม. ต่อระยะ 7.50 ม.) และไม่เบนไปทางขวา
แผ่นสะท้อนแสง ตรวจพินิจสภาพ จำนวน ขนาด ลักษณะ สี และตำแหน่งการติดตั้งของแผ่นสะท้อนแสง	– แผ่นสะท้อนแสงแตกชำรุดมากหรือไม่มี – จำนวน ขนาด ลักษณะ สี และตำแหน่งการติดตั้งไม่ถูกต้องตามที่ทางราชการกำหนด	

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสอบสภาพ	หมายเหตุ
ป้ายทะเบียน ตรวจสอบสภาพโดยการตรวจพินิจ	– ชำรุด ลบเลือน หรือมีสิ่งปิดบัง ไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน – ไม่ใช่ป้ายทะเบียนที่ทางราชการออกให้ – ไม่ตรงกับคู่มือการจดทะเบียนรถ	
เครื่องปั้มน้ำฝน 1. ตรวจสอบสภาพของเครื่องปั้มน้ำฝน โดยการตรวจพินิจ 2. ตรวจสอบการทำงานโดยการเปิดสวิตช์ให้เครื่องปั้มน้ำฝนทำงาน	– ไม่มีเครื่องปั้มน้ำฝน หรือชำรุด – ขนาดไม่เหมาะสม – ไม่ทำงาน	
กระจกเงาสำหรับมองหลัง ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจ	– ไม่มี, ชำรุด – แตกร้าว หรือหลวมคลอนมาก	
ถังน้ำมันและท่อน้ำมัน ตรวจสอบสภาพของถังน้ำมัน ฝาถัง และท่อทางน้ำมัน โดยการตรวจพินิจ	– ถังน้ำมันหรือท่อทางน้ำมันยึดติดกับโครงสร้างรถไม่มั่นคงแข็งแรง – ถังน้ำมันหรือท่อทางน้ำมันชำรุด หรือมีรอยรั่วซึม – ถังน้ำมันหรือท่อทางน้ำมันติดตั้งในตำแหน่งที่ไม่ปลอดภัย – ฝาถังน้ำมันไม่มีหรือไม่เหมาะสม (ปิดไม่สนิท)	
เข็มขัดนิรภัย 1. ตรวจสอบชนิด สภาพ และการติดตั้งของเข็มขัดนิรภัย โดยการตรวจพินิจ	– ไม่มี หรือมีแต่ไม่ใช่ชนิดที่ทางราชการกำหนด – จำนวนและตำแหน่งการติดตั้งไม่ถูกต้องครบถ้วน	สำหรับที่นั่งของรถซึ่งกำหนดให้มีเข็มขัดนิรภัย

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสอบสภาพ	หมายเหตุ
2. ตรวจสอบการทำงานโดยการคาดเข็มขัดนิรภัยแล้วทดลองดึงแล้วปลดออก	- เข็มขัดนิรภัยติดตั้งไม่มั่นคงแข็งแรง - สายเข็มขัดเสื่อมสภาพ หรือฉีกขาด - หัวเข็มขัดนิรภัยชำรุด (ล็อกไม่ได้) หรือปลดล็อกยาก	
ที่นั่งผู้ขับรถ และที่นั่งผู้โดยสาร ตรวจพินิจสภาพของที่นั่งผู้ขับรถ และที่นั่งผู้โดยสาร	- ชำรุดเสียหาย หรือยึดกับตัวถังไม่มั่นคงแข็งแรง	
แดรส์สัญญาณ ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจ และทดลองกดแดรส์สัญญาณแล้วฟังเสียงแดร	- ไม่มี - ใช้การไม่ได้ (แดรไม่ดัง)	
เครื่องอุปกรณ์และส่วนควบ เกี่ยวกับการใช้ก๊าซ 1. ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนและสภาพของเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบเกี่ยวกับการใช้ก๊าซ ตามที่ทางราชการกำหนดโดยการตรวจพินิจ 2. ตรวจพินิจเอกสารการอนุญาตให้ใช้ก๊าซ 3. ตรวจสอบการรั่วของก๊าซเชื้อเพลิงด้วยเครื่องมือและวิธีการที่ทางราชการกำหนด	- ไม่ถูกต้องครบถ้วน หรือชำรุดเสียหาย - ไม่มี หรือหมดอายุ หรือชำรุด ลบเลือน หรือไม่ได้ติดไว้ตามที่ทางราชการกำหนด - มีก๊าซเชื้อเพลิงรั่วออกจากระบบ	สำหรับรถยนต์ที่ใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิง
เครื่องหมาย ตรวจพินิจเครื่องหมายที่กำหนดให้มี เช่น เครื่องหมายอักษรโรมัน "TAXI METER" ที่ติดอยู่บนหลังคา	- ไม่มี - มี แต่ลักษณะ ขนาด ไม่เป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด - ชำรุด	สำหรับรถที่กำหนดให้มีเครื่องหมาย เช่น รถ TAXI
แผ่นบังโคลน ตรวจสอบแผ่นบังโคลนโดยการตรวจพินิจ	- ไม่มี	สำหรับรถยนต์นั่งและรถยนต์บรรทุกที่มีน้ำหนักไม่เกิน 1,600 กิโลกรัม

หมายเหตุ ในกรณีที่สถานตรวจสอบสภาพรถแห่งใดยังไม่มีบ่อตรวจสอบสภาพ หรือแท่นยกรถ (Hoist) ให้ดำเนินการตรวจสอบตามสภาพการณ์เท่าที่สามารถทำได้

วิธีการตรวจและวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถจักรยานยนต์

ตามความในข้อ 7 แห่งระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการตรวจและวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถ พ.ศ. 2537

ตัวถัง (BODY)

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ	หมายเหตุ
โครงรถ (Frame) ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจ	– โครงรถ มีรอยแตกหัก ผุกร่อนมาก หรือรอยเชื่อมแตกร้าว – โครงรถบิดเบี้ยวเสียรูป หรือไม่ได้ศูนย์	
สีรถ ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจ	– สีรถไม่ถูกต้องตามเอกสารหลักฐาน หรือคู่มือการจดทะเบียน – สภาพของสีรถไม่เรียบร้อย หรืออยู่ในระหว่างการซ่อมสี	
ที่นั่ง 1. ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจสภาพและการยึดที่นั่ง 2. ทดลองกดที่นั่ง	– โครงสร้างเสียหาย หรือยึดไม่มั่นคงแข็งแรง – วัสดุหุ้มฉีกขาดมาก – ที่นั่งไม่มีความยืดหยุ่น	
ที่พักเท้า (Footrests) ตรวจสอบสภาพและความมั่นคงแข็งแรงของที่พักเท้าทั้ง 2 ข้าง ซึ่งจัดไว้สำหรับผู้ขับขี่และผู้โดยสารซ้อนท้าย	– ไม่มีที่พักเท้าทั้ง 2 ข้าง สำหรับผู้ขับขี่หรือมีไม่ครบ – ไม่มีที่พักเท้าทั้ง 2 ข้าง สำหรับผู้โดยสารซ้อนท้าย หรือมีไม่ครบ – ที่พักเท้ามีรอยแตกหัก ผุกร่อนมาก หรือไม่มั่นคงแข็งแรง	- กรณีมีที่นั่งที่จัดไว้สำหรับผู้โดยสารซ้อนท้าย
บังโคลน ตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงหรือความเสียหายของบังโคลนที่ล้อหน้า และล้อหลัง	– ไม่มีบังโคลนหรือมีไม่ครบทุกล้อของรถจักรยานยนต์ รวมถึงล้อของรถพ่วงข้างรถจักรยานยนต์ (side cars) – บังโคลนยึดไม่มั่นคงแข็งแรง	

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ	หมายเหตุ
	- แตกหรือมีส่วนแหลมคม	
แผ่นบังโซ่ ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจ	- โซ่ขับ และเฟืองโซ่ ไม่มีการป้องกันอันตรายจากการถูกสัมผัส - แผ่นบังโซ่ยึดไม่แน่น	
ขาตั้ง 1. ตรวจสอบสภาพของขาตั้ง 2. ทดลองใช้งานขาตั้ง	- ขำรูด เสียหาย มีรอยแตกร้าวหรือผุกร่อนมาก - ไม่มี - ขาตั้งใช้การไม่ได้	

เครื่องยนต์และระบบส่งกำลัง (ENGINE AND TRANSMISSION)

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ	หมายเหตุ
แท่นเครื่อง ตรวจพินิจสภาพแท่นเครื่องและการยึดแท่นเครื่อง	- แท่นเครื่องชำรุด - เครื่องยนต์ยึดไม่มั่นคงแข็งแรง	
ท่อไอเสีย 1. ตรวจสอบสภาพของท่อไอเสียและท่อระบับเสียงโดยการตรวจพินิจ 2. ตรวจสอบระดับเสียงด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการที่ทางราชการกำหนด	- มีรอยแตก หัก หรือยึดไม่มั่นคงแข็งแรง - ไม่มีท่อระบับเสียง - ระดับเสียงสูงกว่าเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	
คลัตช์และเกียร์ส่งกำลัง 1. ตรวจพินิจสภาพของกลไกคลัตช์ เช่น คันบีบคลัตช์ (handle) สายคลัตช์ 2. ทดลองบีบคลัตช์และเข้าเกียร์	- กลไกคลัตช์ เช่น คันบีบคลัตช์ แตกหัก - จุดหมุนชำรุดมาก - สายคลัตช์ชำรุด เสียหาย - เข้าเกียร์ยาก	สำหรับรถที่มีคลัตช์
โซ่ขับและเฟือง ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจ	- โซ่ขับหย่อนมาก หรือชำรุด - เฟืองโซ่ล้อหลังสึกหรอมาก (ฟันล้ม)	- กรณีรถส่งกำลังด้วยโซ่
ก๊าซไอเสีย ตรวจสอบก๊าซไอเสียตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ทางราชการกำหนด	- ระดับก๊าซไอเสียสูงกว่าเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	

ระบบรองรับน้ำหนัก (SUSPENSION SYSTEM)

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสอบสภาพ	หมายเหตุ
สภาพของระบบรองรับน้ำหนัก 1. ตรวจพินิจชิ้นส่วนอุปกรณ์ของระบบรองรับน้ำหนัก 2. ใช้น้ำหนักตัวกดลงบนระบบรองรับน้ำหนักหน้าและหลัง	- ชิ้นส่วนของระบบรองรับน้ำหนักชำรุด ผุกร่อนมาก หรือไม่มั่นคงแข็งแรง - แข็งกระด้างเกินไป - มีชิ้นส่วนที่เคลื่อนที่สัมผัสกัน (เสียดสีกัน) อย่างผิดปกติ	
เครื่องผ่อนคลายความสะเทือน 1. ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจสภาพของเครื่องผ่อนคลาย ความสะเทือนและใช้น้ำหนักตัวกดลงบนระบบรองรับน้ำหนัก แล้วปล่อย สังเกตการคืนกลับ	- ไม่มี หรือมีแต่ไม่ทำงาน - ชำรุด เสียหาย มีรอยแตกร้าว หรือผุกร่อนมาก - มีน้ำมันรั่วซึมออกมาจากเครื่องผ่อนคลายความสะเทือน - ยึดไม่มั่นคงแข็งแรง	

กงล้อและยาง (ROAD WHEEL AND TYRE)

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสอบสภาพ	หมายเหตุ
แกนล้อ ตรวจสอบความสึกหรอของแกนล้อและรองลื่นโดยการยกล้อขึ้นแล้วจับกงล้อออกแรงโยกด้านข้าง	– แกนล้อหรือรองลื่นของล้อใดล้อหนึ่งชำรุด – มีระยะรุนมาก	
กงล้อ ตรวจสอบกงล้อด้วยการตรวจพินิจ	– กงล้อบิดเบี้ยวมาก หรือผุกร่อนมาก – ชีกงล้อหัก หรือสูญหาย	
ศูนย์ล้อ จักรถให้อยู่ในแนวเดินหน้าตรง ตรวจสอบความแตกต่างของแนวล้อหน้าและล้อหลัง	– มีการเยื้องศูนย์อันจะมีผลต่อการทรงตัวของรถหรือการบังคับเลี้ยว – แนวของล้อหน้าและล้อหลังต่างกันมากกว่า 50 มม.	- หากล้อใดล้อหนึ่งเกิดบิดงอจนไม่ผ่านการตรวจสอบสภาพก็ไม่ต้องตรวจสอบศูนย์ล้อ
ยาง 1. ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจสภาพของยางแต่ละล้อ 2. ตรวจสอบความลึกของดอกยางด้วยเกจวัดความลึกดอกยาง (tyre tread depth gauge)	– ยางมีรอยฉีกขาดหรือรอยแตกถึงชั้นผ้าใบเป็นรอยยาวมากกว่า 25 มม. – มีรอยบวมบูนหรือเสื่อมสภาพ – ดอกยางส่วนที่สึกหรอมากที่สุดมีความลึกดอกยางน้อยกว่า 1 มม.	

ระบบบังคับเลี้ยว (STEERING SYSTEM)

ขั้นตอนระบบบังคับเลี้ยว		
1. จับคันบังคับเลี้ยว (handle bar) ให้แน่นแล้วออกแรงกด เพื่อตรวจสอบความมั่นคงแข็งแรงของคันบังคับเลี้ยว และตะเกียบ 2. หันเลี้ยวซ้ายและขวาให้สุด ตรวจพินิจว่ามีชิ้นส่วนของระบบบังคับเลี้ยวไปกระทบหรือเสียดสีกับชิ้นส่วนอื่นๆ อย่างผิดปกติหรือไม่ และตรวจพินิจสายควบคุมต่างๆ 3. ยกล้อหน้าขึ้นแล้วหันเลี้ยวซ้ายและขวาเบาๆ จนสุด 4. จับคันบังคับเลี้ยว บีบคันห้ามล้อหน้าแล้วดันคันบังคับเลี้ยวไปข้างหน้าและดึงถอยหลัง	- คันบังคับเลี้ยวยึดไม่แน่น หรือไม่มั่นคงแข็งแรง - คันบังคับเลี้ยว หรือตะเกียบมีรอยแตกร้าวผุกร่อนมาก หรือบิดเบี้ยวผิดปกติ - มีชิ้นส่วนของระบบบังคับเลี้ยวไปกระทบกับชิ้นส่วนที่อยู่กับที่ อย่างผิดปกติขณะหันเลี้ยวสุด - มีระยะหันเลี้ยวน้อยเกินไป - สายควบคุมต่างๆ ตึงเกินไป หรือติดขัดในขณะหันเลี้ยว - ขณะหันเลี้ยวความเร็วรอบของเครื่องยนต์เปลี่ยนแปลง อันเนื่องมาจากความตึงของสายควบคุม - รองลื่นคอจักรยานยนต์แน่นเกินไป - รองลื่นคอจักรยานยนต์หลวมคลอน	- ตรวจสอบขณะเครื่องยนต์เดินเบา

ระบบห้ามล้อ (BRAKING SYSTEM)

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสอบสภาพ	หมายเหตุ
สภาพกลไกห้ามล้อ 1. ตรวจสอบสภาพกลไกห้ามล้อ 2. ตรวจสอบการทำงานโดยบีบคันห้ามล้อมือและเหยียบคันห้ามล้อเท้า 3. ตรวจพินิจรอยรั่วของน้ำมันเบรคในระบบห้ามล้อ	- มีชิ้นส่วน อุปกรณ์ หรือกลไกของระบบห้ามล้อชำรุดสึกหรอมาก - ห้ามล้อทำงานไม่คล่องตัว หรือมีสิ่งกีดขวางการทำงาน - มีรอยรั่วซึมของน้ำมันเบรคในส่วนหนึ่งส่วนใดของ ระบบห้ามล้อ	- กรณีเป็นห้ามล้อแบบน้ำมัน
ประสิทธิภาพห้ามล้อ 1. ขับรถให้เคลื่อนที่แล้วลองห้ามล้อ 2. ตรวจสอบประสิทธิภาพห้ามล้อตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ทางราชการกำหนด	- ห้ามล้อไม่สามารถหยุดรถได้ตามสมควร - ประสิทธิภาพห้ามล้อไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	- เมื่อกรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพห้ามล้อ การตรวจสอบประสิทธิภาพห้ามล้อต้องเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

อื่น ๆ (GENERAL ITEMS)

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ	หมายเหตุ
โคมไฟและสัญญาณไฟ 1. ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจสภาพ จำนวน สี ตำแหน่ง การติดตั้งของโคมไฟและไฟสัญญาณ 2. เปิดสวิตช์ไฟแล้วตรวจพินิจว่าโคมไฟและไฟสัญญาณ มีแสงสว่างครบถ้วนและการทำงานถูกต้องหรือไม่ 3. ตรวจสอบความเบี่ยงเบนจากแนวศูนย์กลางของโคมไฟ แสงพุ่งไกลและโคมไฟแสงพุ่งต่ำ โดยตรวจสอบตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่ทางราชการกำหนด	- โคมไฟแตก ชำรุด - มีจำนวน สี ตำแหน่งการติดตั้งไม่เป็นไปตามข้อกำหนด - โคมไฟดวงใดดวงหนึ่งไม่ทำงาน (ไฟไม่ติด) หรือทำงาน ไม่ถูกต้อง - ลำแสงของโคมไฟแสงพุ่งไกลหรือโคมไฟแสงพุ่งต่ำเบี่ยงเบน จากแนวศูนย์กลางไม่เป็นไปตามที่ทางราชการกำหนด	- ศูนย์รวมแสงของโคมไฟแสงพุ่งไกล จะต้องไม่สูงกว่าแนวขนานกับพื้น ทางราบ และไม่เบนไปทางขวา - โคมไฟแสงพุ่งต่ำต้องมีมุมตกไม่น้อย กว่า 2 องศา (หรือไม่น้อยกว่า 20 ซม. ต่อระยะ 7.50 เมตร) และไม่เบนไป ทางขวา
แผ่นสะท้อนแสง ตรวจพินิจสภาพ จำนวน ขนาด ลักษณะ สี และตำแหน่ง การติดตั้ง	- แผ่นสะท้อนแสง แตกชำรุดมาก หรือไม่มี - จำนวน ขนาด ลักษณะ สีและตำแหน่งการติดตั้ง ไม่ถูกต้อง ตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	
ป้ายทะเบียน ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจ	- ชำรุด ลบเลือน หรือมีสิ่งปิดบังไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน - ไม่ใช่ป้ายทะเบียนที่ทางราชการออกให้	

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสอบสภาพ	หมายเหตุ
กระจกมองหลัง ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจ	- ไม่มี - แตกร้าว ชำรุดมาก หรือยึดไม่แน่น	
ถังน้ำมัน ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจ	- ถังน้ำมันผุกร่อนมาก ยึดไม่มั่นคงแข็งแรง - ฝาถังไม่มี หรือไม่เหมาะสม (ปิดไม่สนิท) - มีรอยรั่วซึม	
แดรส์สัญญาณ ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจและทดลองกดแดรส์สัญญาณแล้ว ฟังเสียงแดร	- ไม่มี - ใช้การไม่ได้ (แดรไม่ดัง) - เสียงแดรดังมากหรือน้อยเกินไป	
รถพ่วงข้าง ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจสภาพตัวรถ การยึดต่อกับ รถจักรยานยนต์	- ตัวรถมีสภาพไม่มั่นคงแข็งแรง โครงสร้างมีรอย แตกร้าว ผุกร่อนมาก - ไม่มีสัญญาณ แผ่นสะท้อนแสง ที่มุมด้านซ้ายของตัวรถ หรือมีแต่ชำรุดใช้การไม่ได้ หรือไม่เป็นไปตามข้อกำหนด - รถพ่วงข้างยึดติดกับรถจักรยานยนต์ไม่มั่นคงแข็งแรง สลักเกลียว ที่ใช้ยึดชำรุด หรือหลวมคลาย รอยเชื่อมต่อ มีรอยแตกร้าว - มีจุดยึดต่อกับรถจักรยานยนต์น้อยกว่า 3 จุด - รถพ่วงข้างอยู่ด้านขวาของรถจักรยานยนต์	- กรณีรถจักรยานยนต์ที่มีรถพ่วงข้าง

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ	หมายเหตุ
เครื่องวัดความเร็วรถ 1. ตรวจพินิจสภาพของเครื่องวัดความเร็วรถ 2. เปิดสวิตช์ไฟดูว่ามีแสงสว่างช่วยในการสำหรับอ่านค่าในตอนกลางคืนหรือไม่ 3. ตรวจสอบการทำงานและความคลาดเคลื่อนของเครื่องวัดความเร็วรถด้วยเครื่องทดสอบ	- เครื่องวัดความเร็วรถชำรุด เสียหาย - ไม่มีแสงสว่างช่วยสำหรับอ่านค่าในตอนกลางคืน - ค่าที่อ่านได้คลาดเคลื่อนมากกว่าเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	- ในกรณีที่ยังไม่มีเครื่องทดสอบยังไม่ต้องตรวจสอบ

การตรวจสอบและข้อบกพร่องของเครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถ

ตามความในข้อ 6 แห่งระเบียบกรมการขนส่งทางบกว่าด้วยหลักเกณฑ์

วิธีการตรวจและวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถ พ.ศ. 2537

(สำหรับรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก)

รายการตรวจสอบ	ข้อบกพร่อง	หมายเหตุ
ตัวถัง		
โครงสร้างซี่และโครงขวาง	- ชำรุด เสียรูป ผุกร่อนมากหรือมีรอยแตกร้าว	
ตัวถัง	- ไม่มั่นคงแข็งแรง	
	- ผุกร่อนมาก	
	- มีส่วนแหลมคม หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของตัวถังที่อาจจะก่อให้เกิดอันตราย ต่อรถอื่น หรือผู้ใช้ถนนร่วม	
หลังคา	- ไม่มั่นคงแข็งแรง	สำหรับรถโดยสารและรถตู้บรรทุก
	- ร้าว	
สีรถ	- ไม่ถูกต้องตามเอกสารหลักฐาน หรือหนังสือแสดงการจดทะเบียน	
	- สภาพสีไม่เรียบร้อย หรืออยู่ในระหว่างการซ่อมสี	
เครื่องหมาย หรือตัวอักษร	- ลบเลือน	
ข้างรถ	- ไม่ถูกต้อง	
ยางกันโคลน	- ไม่มี, สูญหาย หรือฉีกขาด	
	- ขนาดหรือตำแหน่งการติดตั้งไม่เหมาะสม	
ประตู บานประตู และบันไดทางขึ้นลง	- ไม่มั่นคงแข็งแรง	เฉพาะรถที่กำหนดให้มีบานประตู
	- ชำรุดมาก	
ประตูฉุกเฉิน	- ไม่มี, ชำรุด	สำหรับรถโดยสารที่กำหนดให้มีประตูฉุกเฉิน
	- ขนาดไม่เหมาะสม, ตำแหน่ง ไม่ถูกต้องตามที่ทางราชการกำหนด	
กันชน	- ติดตั้งไม่มั่นคงแข็งแรง, ชำรุดมาก, ไม่มี	
	- มีส่วนต่อเติมที่ไม่เหมาะสม	
กระจกกันลม	- ชำรุดมาก หรือมีรอยแตกร้าวมาก	
	- ไม่ใช่กระจกนิรภัยตามที่ทางราชการกำหนด	
หน้าต่าง	- ขนาด และจำนวนไม่เหมาะสม	สำหรับรถโดยสาร
	- ไม่มั่นคงแข็งแรง	
	- เปิดปิดไม่สะดวก กลอน หรือสลักชำรุด	- กรณีเป็นแบบเปิดปิดได้
	- ไม่ใช่กระจกนิรภัยตามที่ทางราชการกำหนด	- กรณีหน้าต่างเป็นกระจก
	- ไม่มีวัสดุบัง หรือกรองแสงแดดหรือมีแต่ขนาด	- กรณีหน้าต่างเป็นวัสดุ

รายการตรวจสอบ	ข้อบกพร่อง	หมายเหตุ
	ไม่เหมาะสม	โปร่งแสง
พัดลมระบายอากาศ	- ไม่มี หรือมีแต่ไม่ครบถ้วน	สำหรับรถที่กำหนดให้ต้องมีพัดลมระบายอากาศ
ห้องผู้ขับรถ	- ห้องผู้ขับรถ หรือราวกันผู้ขับรถไม่มั่นคงแข็งแรง - อุปกรณ์ล็อกการยกห้องผู้ขับรถไม่มั่นคงแข็งแรง	- กรณีที่มีห้องผู้ขับรถเป็นแบบยกกระดกได้
พื้นรถ	- ผุกร่อนมาก, แตก, ฉีกขาด, มีส่วนแหลมคม - ลื่น, มีสิ่งกีดขวางทางเดินที่ทำให้สะดุดได้	สำหรับรถโดยสาร
ตัวถังส่วนที่เป็นพื้นที่บรรทุก	- ลักษณะไม่เป็นไปตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนดหรือตามที่กรมการขนส่งทางบกให้ความเห็นชอบ	สำหรับรถบรรทุก
ที่นั่งคนขับ	- ชำรุด, เสียหายมาก - ยึดไม่มั่นคงแข็งแรงหรือหลวม	
ที่นั่งผู้โดยสาร	- ชำรุด, เสียหายมาก - ยึดไม่มั่นคงแข็งแรง - ขนาด ลักษณะ และการจัดวางที่นั่งไม่เป็นไปตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนดหรือให้ความเห็นชอบ	สำหรับรถโดยสาร
ราวยึดเหนี่ยวหรือที่ยึดเหนี่ยว	- ไม่มี หรือมีไม่ครบถ้วน - ความยาวหรือระยะห่างไม่เหมาะสม - ยึดไม่มั่นคงแข็งแรง - ชำรุด มีส่วนแหลมคม	สำหรับรถโดยสาร
เครื่องยนต์และระบบส่งกำลัง แท่นเครื่องและยางแท่นเครื่อง*	- ชำรุดมาก	ยกเว้นรถโดยสารมาตรฐาน 5 รถบรรทุก ลักษณะ 6, 7 และ 8
ระบบสตาร์ทเครื่องยนต์*	- ผู้ขับรถไม่สามารถสตาร์ทเครื่องได้จากที่นั่งผู้ขับรถ - ระบบสตาร์ทเครื่องยนต์ไม่ทำงาน	ยกเว้นรถโดยสารมาตรฐาน 5 รถบรรทุกทุกลักษณะ 6, 7 และ 8

หมายเหตุ * หมายถึง รายการตรวจสอบสภาพที่ยังไม่ต้องตรวจ

รายการตรวจสอบ	ข้อบกพร่อง	หมายเหตุ
ท่อไอเสีย	- ชำรุดมาก - ตำแหน่งปลายท่อไอเสียไม่ถูกต้อง - การติดตั้งท่อไอเสียอยู่ในตำแหน่งที่อาจก่อให้เกิดอันตรายได้	ยกเว้นรถโดยสารมาตรฐาน 5 รถบรรทุกทุกลักษณะ 6, 7 และ 8
เครื่องระงับเสียง	- ไม่มี หรือชำรุดมาก - ระดับเสียงดังสูงกว่าเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	ยกเว้นรถโดยสารมาตรฐาน 5 รถบรรทุกทุกลักษณะ 6, 7 และ 8
ก๊าซไอเสีย	- ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	สำหรับรถที่ใช้น้ำมันเบนซิน หรือก๊าซ เป็นเชื้อเพลิง
ควันดำ	- ไม่เป็นไปตามเกณฑ์ ที่ทางราชการกำหนด	สำหรับรถที่ใช้น้ำมันดีเซล เป็นเชื้อเพลิง
คลัตช์และเกียร์ส่งกำลัง*	- เข้าเกียร์ยาก, ชำรุด	ยกเว้นรถโดยสารมาตรฐาน 5 รถบรรทุกทุกลักษณะ 6, 7 และ 8
เพลากลาง	- เพลากลางชำรุดเสียหาย - ข้อต่อเพลากลางชำรุดเสียหาย หรือไม่มั่นคง แข็งแรง - ไม่มีโซ่ หรือห่วงรองรับเพลากลาง	ยกเว้นรถโดยสารมาตรฐาน 5 รถบรรทุกทุกลักษณะ 6, 7 และ 8
ระบบรองรับน้ำหนัก		
ชิ้นส่วนอุปกรณ์ระบบรองรับน้ำหนัก (เพลาล้อและอุปกรณ์)	- ไม่มั่นคงแข็งแรง - มีรอยแตกร้าว - หลวมคลอน - บิดเบี้ยวผิดรูป	
สปริงรองรับน้ำหนัก*	- ชำรุดมาก	
เครื่องผ่อนคลายความสะเทือน *	- ชำรุดมาก, มีไม่ครบ	
กงล้อและยาง		
กงล้อ	- จำนวนกงล้อไม่ครบถ้วนถูกต้อง - ชำรุดมาก	
ยาง	- ชำรุดมาก, ไม่ครบถ้วน - ขนาดไม่เหมาะสม	

หมายเหตุ * หมายถึง รายการตรวจสอบสภาพที่ยังไม่ต้องตรวจ

รายการตรวจสอบ	ข้อบกพร่อง	หมายเหตุ
ศูนย์ล้อหน้า * (side slip)	- พวงมาลัยมีอาการดึงไปทางซ้ายหรือทางขวาเกินควร - มี Side Slip มากกว่า 5 ม./กม.	ยกเว้นรถโดยสารมาตรฐาน 5 รถบรรทุกลักษณะ 6, 7 และ 8 - เฉพาะกรณีที่กำหนดให้ใช้เครื่องทดสอบศูนย์ล้อ (side slip tester)
ระบบบังคับเลี้ยว กลไกระบบบังคับเลี้ยว *	- ชำรุดมาก, ไม่มั่นคงแข็งแรง - มีระยะ free play มาก	ยกเว้นรถโดยสารมาตรฐาน 5 รถบรรทุกลักษณะ 6, 7 และ 8
ระบบห้ามล้อ กลไกห้ามล้อเท้า	- ชำรุดมาก - เครื่องวัดความดันลมหรือสัญญาณเตือนไม่ทำงาน	ยกเว้นรถโดยสารมาตรฐาน 5 รถบรรทุกลักษณะ 6, 7 และ 8 - สำหรับรถที่ใช้ระบบห้ามล้อแบบทำงานด้วยความดันลมหรือแบบทำงานด้วยน้ำมันแต่มีลมช่วย
กลไกห้ามล้อมือ	- ชำรุดมาก, ใช้การไม่ได้	
ประสิทธิภาพห้ามล้อ	- ไม่สามารถหยุดรถได้ตามสมควรหรือประสิทธิภาพห้ามล้อเท้าและ/หรือมือไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	
ห้ามล้อฉุกเฉิน	- ไม่ทำงาน	สำหรับรถโดยสารมาตรฐาน 5 รถบรรทุกลักษณะ 6, 7 และ 8
อื่น ๆ เครื่องวัดความเร็วรถ *	- ชำรุด, เสียหาย - ไม่มีแสงสว่างช่วยให้สามารถอ่านค่าได้ในตอนกลางคืน - ค่าที่อ่านได้คลาดเคลื่อนเกินเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	ยกเว้นรถโดยสารมาตรฐาน 5 รถบรรทุกลักษณะ 6, 7 และ 8
ระบบไฟฟ้า *	- สายไฟชำรุด - การเดินสายไฟไม่เรียบร้อย - แบตเตอรี่ไม่มั่นคงแข็งแรง	

หมายเหตุ * หมายถึง รายการตรวจสอบสภาพที่ยังไม่ต้องตรวจ

รายการตรวจสอบ	ข้อบกพร่อง	หมายเหตุ
โคมไฟและไฟสัญญาณ	- จำนวน สี ตำแหน่งการติดตั้งไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด - โคมไฟแตก หรือชำรุด - ลำแสงของโคมไฟแสงพุ่งไกลและโคมไฟแสงพุ่งต่ำเบี่ยงเบนไม่ถูกต้องตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	
แผ่นสะท้อนแสง	- ชำรุดมาก ไม่มี - จำนวน ขนาด ลักษณะ สี และตำแหน่งการติดตั้งไม่ถูกต้องตามที่ทางราชการกำหนด	
ป้ายทะเบียน *	- ชำรุด ลบเลือน - ไม่ใช่ป้ายทะเบียนที่ทางราชการออกให้ - มีสิ่งปิดบังไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน	
เครื่องปัดน้ำฝน	- ชำรุด, ใช้การไม่ได้, ไม่มี - ขนาดไม่เหมาะสม	ยกเว้นรถโดยสารมาตรฐาน 5 รถบรรทุกลักษณะ 6, 7 และ 8
กระจกเงาสำหรับมองหลัง	- ชำรุดมาก - ไม่มี หรือมีไม่ครบถ้วน	ยกเว้นรถโดยสารมาตรฐาน 5 รถบรรทุกลักษณะ 6, 7 และ 8
ถังน้ำมันและท่อน้ำมัน *	- ยึดไม่มั่นคงแข็งแรง - รั่วซึม - ฝาถังไม่เหมาะสม หรือไม่มี	ยกเว้นรถโดยสารมาตรฐาน 5 รถบรรทุกลักษณะ 6, 7 และ 8
ตราสัญญาณ	- ไม่มี, ชำรุด - ชนิด และระดับเสียงดังไม่ถูกต้องตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	ยกเว้นรถโดยสารมาตรฐาน 5 รถบรรทุกลักษณะ 6, 7 และ 8
กริ่งสัญญาณหยุดรถ *	- ชำรุด หรือไม่มี - จำนวนและตำแหน่งการติดตั้งไม่ถูกต้องตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด หรือให้ความเห็นชอบ	สำหรับรถที่กำหนดให้มีกริ่ง สัญญาณหยุดรถ
เครื่องอุปกรณ์และส่วนควบเกี่ยวกับการใช้ก๊าซ	- ไม่ถูกต้องครบถ้วนตามที่ทางราชการกำหนด - ไม่มีหนังสือรับรองหรือหนังสือรับรองหมดอายุ - ไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้ก๊าซ	สำหรับรถที่ใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิง
การรั่วของก๊าซเชื้อเพลิง	- มีก๊าซเชื้อเพลิงรั่วออกจากระบบ	

หมายเหตุ * หมายถึง รายการตรวจสอบสภาพที่ยังไม่ต้องตรวจ

รายการตรวจสอบ	ข้อบกพร่อง	หมายเหตุ
เครื่องหมายรถพ่วง	- ไม่มี, ลบเลือน, ชำรุด - มีวัสดุอื่นปิดบัง	สำหรับรถโดยสารมาตรฐาน 5 และ 6 รถบรรทุกทุกลักษณะ 6, 7 และ 8
สลักพ่วง	- ชำรุด, สลักหромมาก	สำหรับรถบรรทุกทุกลักษณะ 7
เท้าค้ำยัน	- ชำรุดมาก	และ 8
แขนพ่วง	- ไม่มั่นคงแข็งแรง, ชำรุด - ห่วงลากจูง สลักหромมาก	สำหรับรถโดยสารมาตรฐาน 5 และรถบรรทุกทุกลักษณะ 6
จานหมุน (turntable)	- ชำรุด - มีรอยแตกร้าว	สำหรับรถบรรทุกทุกลักษณะ 6
ข้อต่อพ่วง (clupling)	- ชำรุด มีรอยแตกร้าว - สลักสลักหромมาก - การล็อกไม่ถูกต้อง	สำหรับรถที่ใช้ลากรถโดยสารมาตรฐาน 5 และรถบรรทุกลักษณะ 6
จานพ่วง (fifth wheel)	- ชำรุด, มีรอยแตกร้าวมาก - อุปกรณ์ล็อกสลักพ่วงชำรุด - ขนาดไม่เหมาะสม	สำหรับรถบรรทุก ลักษณะ 9
เครื่องปรับอากาศ	- ไม่มี - ไม่ทำงาน หรือประสิทธิภาพไม่เพียงพอ	สำหรับรถที่กำหนดให้ต้องมีเครื่องปรับอากาศ
ห้องสุขภัณฑ์	- ขนาดไม่เหมาะสม หรือชำรุด - เครื่องสุขภัณฑ์ชำรุด	สำหรับรถโดยสารที่กำหนดให้มีห้องสุขภัณฑ์
ที่เตรียมอาหารและ เครื่องดื่ม	- ไม่มี - ขนาดไม่เหมาะสม	สำหรับรถโดยสารที่กำหนดให้มีที่เตรียมอาหารและเครื่องดื่ม
อุปกรณ์ให้เสียงและ ประชาสัมพันธ์	- ไม่มี - ชำรุด	สำหรับรถโดยสารที่กำหนดให้ต้องมีอุปกรณ์ให้เสียงและประชาสัมพันธ์
เครื่องดับเพลิง	- ไม่มี หรือมีไม่ครบถ้วน - ชนิด ประเภท และขนาดไม่ถูกต้องตามที่ทางราชการกำหนด - ติดตั้งไม่ถูกต้องตามที่ทางราชการกำหนด	สำหรับรถที่กำหนดให้ต้องมีเครื่องดับเพลิง
ที่เก็บสัมภาระ	- ไม่มี หรือชำรุด	สำหรับรถโดยสารที่กำหนดให้ต้องมีที่เก็บสัมภาระ

หมายเหตุ * หมายถึง รายการตรวจสอบสภาพที่ยังไม่ต้องตรวจ

วิธีการตรวจและวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก
ตามความในข้อ 7 แห่งระเบียบกรมการขนส่งทางบก ว่าด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการตรวจและวินิจฉัยผลการตรวจสภาพรถ พ.ศ. 2537

ตัวถัง (Body)		
วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ	หมายเหตุ
โครงคัสซีและโครงขวาง นำรถเข้าคร่อมบ่อตรวจสภาพหรือยกขึ้นด้วยแท่นยกรถ (hoist) แล้วตรวจพินิจโครงคัสซี และ โครงขวางของรถ	- โครงคัสซีหรือโครงขวางมีรอยแตกร้าว ผุกร่อนมาก หรือบิดเบี้ยวผิดรูปมาก อันมีผลกระทบต่อความมั่นคงแข็งแรงของรถ - โครงคัสซีส่วนที่ต้องรับแรงในระยะ 30 ซม. โดยรอบจุดที่มีการติดตั้งชิ้นส่วนอุปกรณ์ของระบบห้ามล้อ ระบบบังคับเลี้ยว ระบบส่งกำลัง และระบบรองรับน้ำหนัก มีรอยแตกร้าว ผุกร่อนมาก	(ดูหมายเหตุท้ายเล่ม)
ตัวถัง 1. ในขณะที่รถคร่อมอยู่บนบ่อตรวจสภาพหรือยกขึ้นด้วยแท่นยกรถ (hoist) ตรวจพินิจการติดตั้งตัวถังกับโครงคัสซี 2. ตรวจพินิจสภาพตัวถังภายนอก	- ตัวถังไม่มั่นคงแข็งแรง - ตัวถังบริเวณที่ยึดกับโครงคัสซีผุกร่อน มีรอยแตกร้าวหรือฉีกขาด - ตัวถังผุกร่อนมาก หรือฉีกขาดมาก - มีส่วนแหลมคม หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของตัวถังที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อรถอื่นหรือผู้ใช้นร่วม	(ดูหมายเหตุท้ายเล่ม)
หลังคา 1. ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจสภาพหลังคา 2. ตรวจสอบรอยรั่วของหลังคาโดยใช้น้ำฉีดหรือโดยการตรวจพินิจ	- หลังคาฉีกขาดมาก ผุกร่อนมาก หรือชำรุดมาก - หลังคามีรอยรั่ว	สำหรับรถโดยสารและรถตู้บรรทุก
สีรถ ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจเทียบกับเอกสารหลักฐานหรือ	- สีรถไม่ถูกต้องตามเอกสารหลักฐานหรือคู่มือการจดทะเบียน	

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสอบสภาพ	หมายเหตุ
คู่มือการจดทะเบียนรวมถึงตัวเลขตัวอักษรหรือเครื่องหมายติดอยู่บนตัวถัง ตามเงื่อนไขที่ทางราชการกำหนด	- ตัวเลข ตัวอักษร หรือเครื่องหมายที่พ่นติดอยู่บนตัวถังลบเลือนหรือไม่ถูกต้องตามเงื่อนไขที่ทางราชการกำหนด - สภาพของสติกเกอร์ไม่เรียบร้อยหรืออยู่ในระหว่างการซ่อมสี	
แผ่นบังโคลน ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจแผ่นกันโคลนที่ล้อทุกล้อ	- ไม่มีหรือมีไม่ครบ - ชำรุด นึกขาดมาก - ความกว้างไม่เต็มความกว้างหน้ายางหรือปลายข้างที่ห้อยลงมาอยู่สูงจากพื้นเกิน 25 ซม.	
ประตู บานประตู และบันไดทางขึ้นลง 1. ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจสภาพของประตูบานประตู และบันไดทางขึ้นลง 2. ทดลองเปิด-ปิดประตู	- ชำรุดมาก หรือไม่มั่นคงแข็งแรง - ไม่มีบานประตู - ขนาดไม่ถูกต้อง - ประตูเปิด-ปิดไม่ได้หรือไม่สะดวก	- เฉพาะรถประเภทที่กำหนดให้มีบานประตู
ประตูฉุกเฉิน 1. ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจสภาพของประตูฉุกเฉิน 2. ทดลองเปิด-ปิดประตูฉุกเฉิน	- ไม่มี - ชำรุดมาก หรือไม่มั่นคงแข็งแรง - ไม่มีบานประตู - ขนาดไม่ถูกต้อง หรือมีสิ่งกีดขวางทางออกฉุกเฉิน - ประตูฉุกเฉินเปิดจากทางด้านในไม่ได้ - ประตูฉุกเฉินเปิด-ปิดไม่ได้หรือไม่สะดวก	- สำหรับรถที่กำหนดให้ต้องมีประตูฉุกเฉิน
กันชน ตรวจสอบสภาพกันชนโดยการตรวจพินิจ	- ชำรุดผุกร่อนมาก หรือนึกขาดมาก - กันชนติดตั้งไม่มั่นคงแข็งแรง	

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสอบ	หมายเหตุ
	- กันชนมีลักษณะแหลมคม หรือมีส่วนต่อเติมกันชนที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อรถหรือผู้ใช้นนร่วม	
กระจกกันลม ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจ	- มีรอยแตกร้าว หรือรอยขีดข่วนมาก จนมีผลต่อทัศนวิสัยของผู้ขับรถ - ไม่ใช่กระจกนิรภัยตามที่ทางราชการกำหนด	
หน้าต่าง 1. ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจ 2. ทดลองเปิด-ปิด หน้าต่าง	- หน้าต่างชำรุดมาก หรือไม่มั่นคงแข็งแรง - ไม่ใช่กระจกนิรภัยตามที่ทางราชการกำหนด - ไม่มีวัสดุบังหรือกรองแสงแดดหรือมีแต่ไม่เต็มพื้นที่ของวัสดุโปร่งแสง - หน้าต่างเปิด-ปิดไม่ได้หรือไม่สะดวก กลอนหรือสลักชำรุด	- กรณีหน้าต่างเป็นกระจก - กรณีหน้าต่างทำด้วยวัสดุโปร่งแสง - กรณีที่มีหน้าต่างเปิด-ปิดได้
พัดลมระบายอากาศ 1. ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจ 2. ทดลองเปิดสวิตซ์ให้พัดลมทำงาน	- ไม่มีหรือมีไม่ครบถ้วน - ชำรุด - ไม่ทำงาน หรือทำงานไม่ถูกต้องเหมาะสม	สำหรับรถที่กำหนดให้ต้องมีพัดลมระบายอากาศ
ห้องผู้ขับรถ 1. ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจ 2. ทดลองยกห้องผู้ขับรถ แล้วตรวจพินิจสภาพกลไกล็อก และนำห้องผู้ขับรถลงกลับที่เดิมแล้วตรวจสอบการล็อก	- ห้องผู้ขับรถไม่มั่นคงแข็งแรง - กลไกการล็อกห้องผู้ขับรถชำรุด หรือฝูกร้อนมาก - กลไกการล็อกทำงานไม่ถูกต้อง	- กรณีที่มีห้องผู้ขับรถเป็นแบบยกกระดกได้
พื้นรถ ตรวจสอบสภาพพื้นรถโดยการตรวจพินิจ	- ฝูกร้อนมาก มีรอยแตก นึกขาด หรือมีส่วนแหลมคมอันอาจเป็นอันตรายต่อผู้โดยสาร	สำหรับรถโดยสาร

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสอบ	หมายเหตุ
	- ถิ่นหรือมีสิ่งกีดขวางทางเดินที่อาจทำให้ผู้โดยสารเดินสะดุดได้	
ตัวถังส่วนที่เป็นพื้นที่บรรทุก ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจ	- ลักษณะไม่เป็นไปตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด - ชำรุด เสียหาย หรือไม่มั่นคงแข็งแรง	สำหรับรถบรรทุก
ที่นั่งผู้ขับรถ ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจ	- โครงสร้างที่นั่งชำรุดเสียหาย วัสดุหุ้มที่นั่งฉีกขาดมาก - ที่นั่งยึดติดกับตัวถังไม่มั่นคงแข็งแรง	
ที่นั่งผู้โดยสาร ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจ	- โครงสร้างที่นั่งชำรุดเสียหาย วัสดุหุ้มที่นั่งฉีกขาดมาก - ที่นั่งยึดติดกับตัวถังไม่มั่นคงแข็งแรง - ขนาด และลักษณะไม่เป็นไปตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด หรือที่กรมการขนส่งทางบกให้ความเห็นชอบ - การจัดวางที่นั่งไม่เป็นไปตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนดหรือที่กรมการขนส่งทางบกให้ความเห็นชอบ	สำหรับรถโดยสาร
ราวยึดเหนี่ยว หรือที่ยึดเหนี่ยว 1. ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจสภาพของราวยึดเหนี่ยว 2. จับราวยึดเหนี่ยวแล้วดึงลงด้วยแรงพอสมควร	- ไม่มี หรือมีไม่ครบถ้วนตามข้อกำหนด - ความยาวหรือระยะห่างไม่เหมาะสม - ผุกร่อนมาก หรือมีส่วนแหลมคมอันอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้โดยสารได้ - ราวยึดเหนี่ยว ยึดไม่แน่น	สำหรับรถโดยสาร

เครื่องยนต์และระบบส่งกำลัง (ENGINE AND TRANSMISSION SYSTEM)

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ	หมายเหตุ
แท่นเครื่องและยางแท่นเครื่อง ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจ	- แท่นเครื่องชำรุด หรือสกปรกมาก - ยางแท่นเครื่องเสื่อมสภาพ หรือนิ่มขาดมาก	ยกเว้นรถโดยสารมาตรฐาน 5 รถบรรทุก ลักษณะ 6, 7 และ 8
ระบบสตาร์ทเครื่องยนต์ ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจและทดลองสตาร์ทเครื่องยนต์	- ผู้ขับรถไม่สามารถสตาร์ทเครื่องยนต์ได้จากที่นั่งผู้ขับรถ - ระบบสตาร์ทเครื่องยนต์ไม่ทำงาน	ยกเว้นรถโดยสารมาตรฐาน 5 รถบรรทุก ลักษณะ 6, 7 และ 8
ท่อไอเสียและเครื่องระงับเสียง 1. นำรถเข้าคร่อมบ่อตรวจสภาพ หรือยกรถขึ้นด้วยแท่นยกรถ แล้วตรวจพินิจสภาพของท่อไอเสีย และเครื่องระงับเสียง 2. ตรวจสอบระดับเสียงตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ทางราชการกำหนด	- ชำรุด สกปรกมาก มีรอยแตกหรือรั่วซึ่งก๊าซไอเสียสามารถรั่วออกมาได้ - ตำแหน่งปลายท่อไอเสียไม่ถูกต้องตามที่ทางราชการกำหนด - การติดตั้งท่อไอเสียอยู่ในตำแหน่งที่อาจก่อให้เกิดอันตรายได้ เช่น อยู่ใกล้กับวัสดุที่สามารถติดไฟได้ง่าย - ไม่มีเครื่องระงับเสียง - ระดับเสียงสูงกว่าเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	ยกเว้นรถโดยสารมาตรฐาน 5 รถบรรทุก ลักษณะ 6, 7 และ 8 (ดูหมายเหตุท้ายเล่ม)
ก๊าซไอเสีย ตรวจสอบก๊าซไอเสียตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ทางราชการกำหนด	- ระดับก๊าซไอเสียไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	สำหรับรถที่ใช้น้ำมันเบนซินหรือก๊าซเป็นเชื้อเพลิง
ควันดำ ตรวจสอบควันดำตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ทางราชการกำหนด	- ระดับควันดำไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	สำหรับรถที่ใช้น้ำมันดีเซลเป็นเชื้อเพลิง

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ	หมายเหตุ
คลัตช์และเกียร์ส่งกำลัง สตาร์ทเครื่องยนต์ เหยียบคลัตช์แล้วทดลองเข้าเกียร์ต่างๆ	- เข้าเกียร์ยาก	ยกเว้นรถโดยสารมาตรฐาน 5 รถบรรทุกลักษณะ 6, 7 และ 8
เพลากลาง นำรถเข้าคร่อมบ่อตรวจสภาพหรือยกกรงขึ้นด้วยแท่นยกรถแล้ว ตรวจพินิจสภาพของเพลากลาง	- เพลากลางชำรุด สุก ร่อน มาก	สำหรับรถที่มีเพลากลาง (ดูหมายเหตุท้ายเล่ม)

ระบบรองรับน้ำหนัก (SUSPENSION SYSTEM)

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ	หมายเหตุ
ชิ้นส่วนอุปกรณ์ระบบรองรับน้ำหนัก นำรถเข้าคร่อมบ่อตรวจสภาพหรือยกรถขึ้นด้วยแท่นยกรถ (hoist) แล้วตรวจพินิจสภาพของชิ้นส่วนอุปกรณ์ของระบบรองรับน้ำหนัก เช่น เฟลาล้อ ปีกนก	- ชิ้นส่วนอุปกรณ์ของระบบรองรับน้ำหนัก เช่น เฟลาล้อ หรือ ปีกนก ผุกร่อนมาก มีรอยแตกร้าว บิดเบี้ยวผิดรูป หลวมคลอนมาก หรือไม่มั่นคงแข็งแรง	(ดูหมายเหตุท้ายเล่ม)
สปริงรองรับน้ำหนัก 1. ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจว่ามีสปริงรองรับน้ำหนักตัวหนึ่งตัวใดเสื่อมสภาพหรืออ่อนล้าจนไม่อาจรับน้ำหนักของรถได้ 2. นำรถเข้าคร่อมบ่อตรวจสภาพหรือยกรถขึ้นด้วยแท่นยกรถ (hoist) แล้วตรวจสอบโดยการตรวจพินิจสภาพของสปริงรองรับน้ำหนัก	- มีสปริงตัวหนึ่งตัวใดเสื่อมสภาพหรืออ่อนล้า จนตัวงัดเอียง ทรุกลงชิดกับตัวถังรถ - สปริงรองรับน้ำหนัก เช่น แหนบ หรือ ถูกลมแตกหัก หรือไม่มั่นคงแข็งแรง	- กรณีรถใช้สปริงรองรับน้ำหนักเป็นแบบถูกลมให้ตรวจสอบขณะสตาร์ทเครื่องยนต์และยกรถให้อยู่ในตำแหน่งใช้งานปกติ (ดูหมายเหตุท้ายเล่ม)
เครื่องผ่อนคลายความสะเทือน นำรถเข้าคร่อมบ่อตรวจสภาพหรือยกรถขึ้นด้วยแท่นยกรถ (hoist) แล้วตรวจสอบเครื่องผ่อนคลายความสะเทือนโดยการตรวจพินิจ	- ไม่มี หรือมีไม่ครบถ้วน - ชำรุด โดยมีน้ำมันรั่วซึมออกมา - มีรอยแตกร้าว ผุกร่อนมาก - การติดตั้งไม่มั่นคงแข็งแรง	(ดูหมายเหตุท้ายเล่ม)

กงล้อและยาง (ROAD WHEEL AND TYRE)

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ	หมายเหตุ
กงล้อ นำรถเข้าคร่อมบ่อตรวจสภาพหรือยกรถขึ้นด้วยแท่นยกรถ (hoist) แล้วตรวจพินิจสภาพกงล้อทั้งด้านนอก และด้านใน รวมทั้งน๊อตล้อ	- กงล้อมีรอยแตกร้าว - กงล้อเสียหาย หรือบิดเบี้ยว - เหล็กรัดขอบยางไม่สนิทกับกงล้อ - น๊อตล้อหลวม หรือสูญหาย - กงล้อไม่ครบถ้วน	- ยางอะไหล่ไม่ต้องตรวจ (ดูหมายเหตุท้ายเล่ม)
ยาง 1. ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจ ขนาด รวมทั้งตรวจสอบรอยฉีกขาด บวม นูนของยาง และความเรียบร้อยของการใส่ยางกับกงล้อ 2. ตรวจสอบความลึกของดอกยางด้วยเกจวัดความลึกดอกยาง (Tyre trend depth gauge)	- ยางที่ใช้มีขนาดไม่เหมาะสม หรือมีขนาดไม่ถูกต้องตามที่ได้รับความเห็นชอบ - ยางมีรอยฉีกขาดจนลึกถึงชั้นผ้าใบ ยาวมากกว่า 20 มม. - ยางมีรอยบวมบูน หรือเสื่อมสภาพ - มีไม่ครบถ้วน - ดอกยางส่วนที่สึกหรอมากที่สุดมีความลึกดอกยางน้อยกว่า 1 มม.	- ยางอะไหล่ไม่ต้องตรวจ - รอยขีดหรือฉีกไม่ลึกถึงชั้นผ้าใบ ไม่ถือเป็นข้อบกพร่อง
ศูนย์ล้อหน้า (Side Slip) 1. ขับรถช้า ๆ สังเกตแรงดึงที่พวงมาลัย 2. ขับรถด้วยความเร็วประมาณ 3-5 กิโลเมตร/ชั่วโมง ให้ผ่านเครื่องทดสอบ Side Slip	- พวงมาลัยมีอาการดึงไปทางซ้ายหรือทางขวาเกินควร - มี Side Slip มากกว่า 5 เมตร/กิโลเมตร	ยกเว้นรถโดยสารมาตรฐาน 5 รถบรรทุกลักษณะ 6, 7 และ 8

ระบบบังคับเลี้ยว (STEERING SYSTEM)

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสอบสภาพ	หมายเหตุ
กลไกระบบบังคับเลี้ยว 1. หมุนพวงมาลัยไปทางซ้าย-ขวาเบา ๆ เพื่อตรวจสอบระยะ Free play 2. ตรวจพินิจความเสียหายของวงพวงมาลัย 3. จับพวงมาลัยด้วยมือทั้ง 2 ข้างแล้วออกแรงโยกไปทางซ้าย-ขวา ขึ้นบน-ลงล่าง ดึงเข้า-ดันออก 4. นำรถเข้าคร่อมบ่อตรวจสอบสภาพหรือยกขึ้นด้วยแท่นยกรถ แล้วหมุนพวงมาลัยไปทางซ้าย-ขวาแรง ๆ แล้วตรวจพินิจชิ้นส่วนกลไกของระบบบังคับเลี้ยว 5. เกียร์อยู่ในตำแหน่งว่าง ดึงห้ามล้อมือขณะที่เครื่องยนต์ยังติดอยู่ หมุนพวงมาลัยไปทางซ้าย-ขวาเบา ๆ ตรวจพินิจกลไกบังคับเลี้ยวที่ทำงานร่วมกับกลไกกำลัง (power mechanism) การรั่วของน้ำมันไฮดรอลิก จากสายอ่อนและข้อต่อตลอดจนอุปกรณ์ปั้มน้ำมันไฮดรอลิกและความมั่นคงแข็งแรงของการยึดปั้ม	- พวงมาลัยมีระยะ Free play มากกว่า 22.5 องศา หรือ 1 ใน 5 ของเส้นผ่าศูนย์กลางวงพวงมาลัย - วงพวงมาลัยมีรอยแตกหัก หรือชำรุดมาก - มีระยะคลอน หรือระยะร่นมาก เนื่องจากชิ้นส่วนอุปกรณ์สึกหรอ หรือหลวม - ชิ้นส่วนกลไกบังคับเลี้ยว เช่น ขาไก่ (pitman arm) คั่นชักคันส่ง มีรอยแตกร้าว ผุกร่อนมาก หรือหลวมมาก - ระบบกำลังของพวงมาลัยเพาเวอร์ไม่ทำงาน - สายน้ำมันไฮดรอลิก หรือข้อต่อชำรุดหรือมีน้ำมันรั่วซึมออกมา - อุปกรณ์ปั้มน้ำมันไฮดรอลิกชำรุด - ปั้มน้ำมันไฮดรอลิกชำรุดแตกร้าวหรือยึดไม่มั่นคงแข็งแรง	ยกเว้นรถโดยสารมาตรฐาน 5 รถบรรทุก ลักษณะ 6, 7 และ 8 - รอยแตก หรือหลุดลอกของวัสดุหุ้มวงพวงมาลัยไม่ใช่ข้อบกพร่อง - ข้อควรระวัง ต้องจำแนกความแตกต่างของการเคลื่อนที่สัมผัสที่เกิดจากการสึกหรอ กับการเคลื่อนที่สัมผัสที่เกิดจากช่องว่างหรือระยะที่ถูกทำขึ้นไว้ หรือการยุบตัวของสปริงในลูกหมาก (ดูหมายเหตุท้ายเล่ม) - สำหรับรถที่ใช้พวงมาลัยเพาเวอร์ (power steering)

ระบบห้ามล้อ (BRAKING SYSTEM)

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสอบสภาพ	หมายเหตุ
กลไกห้ามล้อเท้า 1. ตรวจพินิจระบบและกลไกของระบบห้ามล้อ 2. สตาร์ทเครื่องยนต์แล้วตรวจพินิจเครื่องวัดความดันลม หรือสัญญาณเตือนว่าทำงานหรือไม่ 3. นำรถเข้าคร่อมบ่อตรวจสอบสภาพหรือยกรถขึ้นด้วยแท่นยกรถ (hoist) แล้วตรวจพินิจร่องรอยความเสียหายของระบบ ห้ามล้อ เช่น แม่ปั้มเบรก ท่อทางข้อต่อ หม้อลม	- เป็นเหยียบห้ามล้อชำรุด หรือมีรอยร้าว หรือมีสิ่งกีดขวาง ทำให้กลไกเคลื่อนที่ไม่สะดวก - เครื่องวัดความดันลมหรือสัญญาณเตือนไม่ทำงาน ซึ่งอาจหมายถึงเครื่องวัดความดันลมชำรุด หรือระบบลมบกพร่อง - ระบบห้ามล้อมีรอยชำรุดแตกร้าว หรือผุกร่อน หรือยึดไม่มั่นคงแข็งแรง - มีรอยน้ำมันรั่วซึมออกมาจากระบบ - มีเสียงลมรั่วออกมาจากระบบ - ห้ามล้อมีไม่ครบทุกล้อ	ยกเว้นรถโดยสารมาตรฐาน 5 รถบรรทุก ลักษณะ 6, 7 และ 8 - สำหรับรถที่ใช้ระบบห้ามล้อแบบทำงานด้วยความดันลม หรือแบบทำงานด้วยน้ำมันแต่มีลมช่วย (ดูหมายเหตุท้ายเล่ม) - สำหรับรถที่ใช้ระบบห้ามล้อแบบทำงานด้วยความดันลม หรือแบบทำงานด้วยน้ำมันแต่มีลมช่วย
กลไกห้ามล้อมือ 1. ทดลองดึงห้ามล้อมือเพื่อตรวจสอบการทำงานของกลไก 2. ตรวจสอบการล็อกของกลไกห้ามล้อมือโดยออกแรงกระแทก คันห้ามล้อมือจากด้านข้าง 3. ตรวจพินิจความมั่นคงแข็งแรงของกลไกห้ามล้อมือ 4. นำรถเข้าคร่อมบ่อตรวจสอบสภาพหรือยกรถขึ้นด้วยแท่นยกรถ (hoist) แล้วตรวจพินิจสภาพของกลไกห้ามล้อมือขณะทำการดึงคันห้ามล้อมือขึ้นจนสุดแล้วปล่อยลงจนสุด	- ไม่สามารถดึงห้ามล้อมือให้ขึ้นมาถึงตำแหน่งที่ทำงานได้ เมื่อใช้แรงพอสมควร หรือมีสิ่งกีดขวางการเคลื่อนที่ของกลไก - การล็อกคันห้ามล้อมือหลุดง่ายเมื่อมีการกระแทกจากด้านข้าง - กลไกห้ามล้อมือยึดติดกับ โครงสร้างรถไม่มั่นคงแข็งแรง - มีสภาพผุกร่อน สึกหรอ หรือมีการกัดกรุด หรือบิดเบี้ยวของกลไกห้ามล้อมือ อันมีผลทำให้ความแข็งแรงของกลไกลดลง - ปลอก หรือสายเคเบิล หรือกลไกห้ามล้อมือชำรุด	ยกเว้นรถโดยสารมาตรฐาน 5 รถบรรทุก ลักษณะ 6, 7 และ 8 (หมายเหตุท้ายเล่ม)

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสอบสภาพ	หมายเหตุ
ห้ามล้อฉุกเฉิน ปลดสายลมเบรก สายไฟ และสายต่าง ๆ ที่ต่อระหว่างรถลากจูงกับรถพ่วง หรือรถกึ่งพ่วงออก แล้วให้รถลากจูงเคลื่อนที่ลากรถพ่วงหรือรถกึ่งพ่วง	- เมื่อปลดสายลมเบรกก้อออกกลไกห้ามล้อไม่ทำงาน - รถพ่วงหรือรถกึ่งพ่วงเคลื่อนที่ตามรถลากจูงได้โดยไม่ถูกล็อก	สำหรับรถโดยสารมาตรฐาน 5 รถบรรทุกลักษณะ 6, 7 และ 8
ประสิทธิภาพห้ามล้อ นำรถเข้าทำการทดสอบประสิทธิภาพห้ามล้อและห้ามล้อมือ โดยทำการทดสอบตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ทางราชการกำหนด	- ประสิทธิภาพห้ามล้อ และ/หรือ ประสิทธิภาพห้ามล้อมือไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	

อื่น ๆ (GENERAL ITEMS)

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ	หมายเหตุ
เครื่องวัดความเร็วรถ 1. ตรวจพินิจสภาพของเครื่องวัดความเร็วรถ 2. เปิดสวิตช์ไฟ ดูว่ามีไฟแสงสว่างช่วยสำหรับอ่านค่าในตอนกลางคืนหรือไม่ 3. ตรวจสอบการทำงานและความคลาดเคลื่อนของเครื่องวัดความเร็วรถด้วยเครื่องทดสอบ	- เครื่องวัดความเร็วรถชำรุดเสียหาย - ไม่มีไฟแสงสว่างช่วยสำหรับอ่านค่าในตอนกลางคืน - ค่าที่อ่านได้คลาดเคลื่อนมากกว่าเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	ยกเว้นรถโดยสารมาตรฐาน 5 รถบรรทุกลักษณะ 6, 7 และ 8 - ในกรณีที่ยังไม่มีเครื่องทดสอบไม่ต้องตรวจสอบ
โคมไฟและไฟสัญญาณ 1. ตรวจสอบสภาพ จำนวน สี ตำแหน่งการติดตั้งของโคมไฟและไฟสัญญาณ โดยการตรวจพินิจ 2. เปิดสวิตช์ไฟแล้วตรวจพินิจว่าโคมไฟและไฟสัญญาณมีแสงสว่างครบถ้วนหรือไม่ 3. ตรวจสอบความเบี่ยงเบนจากแนวศูนย์กลางของโคมไฟแสงพุ่งไกล และ โคมไฟแสงพุ่งต่ำ โดยตรวจสอบตามวิธีการและหลักเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	- มีจำนวน สี ตำแหน่งการติดตั้งไม่ถูกต้องตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือที่กรมการขนส่งทางบกให้ความเห็นชอบ - โคมไฟดวงใดดวงหนึ่งไม่ทำงาน (ไฟไม่ติด) หรือทำงานไม่ถูกต้อง - ลำแสงของโคมไฟแสงพุ่งไกลหรือโคมไฟแสงพุ่งต่ำเบี่ยงเบนจากแนวศูนย์กลางไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด	- ศูนย์รวมแสงของโคมไฟแสงพุ่งไกลจะต้องไม่สูงกว่าแนวนานกับพื้นทางราบ และไม่เบนไปทางขวา - โคมไฟแสงพุ่งต่ำมีมุมตกไม่น้อยกว่า 2 องศา (หรือไม่น้อยกว่า 20 ซม.ต่อระยะ 7.50 เมตร) และไม่เบนไปทางขวา
ระบบไฟฟ้า ตรวจสอบสายไฟ การเดินสายไฟ และแบตเตอรี่ด้วยการตรวจพินิจ	- สายไฟชำรุด การเดินสายไฟไม่เรียบร้อย รอยต่อสายไฟไม่มีการพันฉนวนอันอาจก่อให้เกิดการลัดวงจรได้ง่าย - แบตเตอรี่ยัดไม่มั่นคงแข็งแรง หรืออยู่ในสภาพที่อาจก่อให้เกิดการลัดวงจรได้ง่าย	

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสอบสภาพ	หมายเหตุ
แผ่นสะท้อนแสง ตรวจพินิจ สภาพ จำนวน ขนาด ลักษณะ สี และตำแหน่ง การติดตั้งของแผ่นสะท้อนแสง	- แผ่นสะท้อนแสงแตกชำรุดมาก หรือไม่มี - มีจำนวน ขนาด ลักษณะ สี และตำแหน่งการติดตั้งไม่ถูกต้องตามที่ทางราชการกำหนด	
ป้ายทะเบียน ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจ	- ชำรุด ลบเลือน หรือมีสิ่งปิดบังไม่สามารถมองเห็นได้ชัดเจน - ไม่ใช่ป้ายทะเบียนที่ทางราชการออกให้ - ไม่ตรงกับคู่มือจดทะเบียนรถ	
เครื่องปัดน้ำฝน 1. ตรวจสอบสภาพของเครื่องปัดน้ำฝนโดยการตรวจพินิจ 2. ตรวจสอบการทำงานโดยการเปิดสวิตช์ให้เครื่องปัดน้ำฝนทำงาน	- ไม่มีเครื่องปัดน้ำฝน หรือชำรุด - ขนาดไม่เหมาะสม - ไม่ทำงาน	ยกเว้นรถโดยสารมาตรฐาน 5 รถบรรทุกทุกลักษณะ 6, 7 และ 8
กระจกเงาสำหรับมองหลัง ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจ	- ไม่มี หรือมีไม่ครบถ้วน - ชำรุด แตกร้าว หรือหลวมคลอนมาก	ยกเว้นรถโดยสารมาตรฐาน 5 รถบรรทุกทุกลักษณะ 6, 7 และ 8
ถังน้ำมันและท่อน้ำมัน ตรวจสอบสภาพของถังน้ำมัน ฝาถัง และท่อทางน้ำมัน โดยการตรวจพินิจ	- ถังน้ำมัน หรือท่อทางน้ำมันยึดติดกับโครงสร้างรถไม่มั่นคงแข็งแรง - ถังน้ำมันหรือท่อทางน้ำมันชำรุด หรือมีรอยรั่วซึม - ถังน้ำมันหรือท่อทางน้ำมันติดตั้งในตำแหน่งที่ไม่ปลอดภัย - ฝาถังน้ำมันไม่มี หรือมีแต่ไม่เหมาะสม (ปิดไม่สนิท)	ยกเว้นรถโดยสารมาตรฐาน 5 รถบรรทุกทุกลักษณะ 6, 7 และ 8

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสอบสภาพ	หมายเหตุ
แตรสัญญาณ ทดลองกดแตรสัญญาณ และฟังเสียงแตร หากมีเสียงแตรผิดปกติ ให้ตรวจสอบระดับเสียงของแตรตามวิธีการและหลักเกณฑ์ ที่ทางราชการกำหนด	- ใช้การไม่ได้ (แตรไม่ดัง) - ไม่ใช่แตรชนิดไฟฟ้าเสียงเดียว - ระดับเสียงของแตรไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนด - มีการติดตั้งแตรลม	ยกเว้นรถโดยสารมาตรฐาน 5 รถบรรทุกทุกลักษณะ 6, 7 และ 8 - เว้นแต่เป็นแตรสัญญาณที่กรมการขนส่งทางบกให้ความเห็นชอบ
กริ่งสัญญาณหยุดรถ ทดลองกดกริ่งสัญญาณหยุดรถ	- ไม่มี หรือชำรุด - ไม่ทำงาน (กริ่งไม่ดัง) - จำนวนและตำแหน่งการติดตั้งไม่เป็นไปตามที่กรมการขนส่งทางบกประกาศกำหนด หรือให้ความเห็นชอบ	สำหรับรถที่กำหนดให้มีกริ่งสัญญาณหยุดรถ
เครื่องอุปกรณ์และส่วนควบเกี่ยวกับการใช้ก๊าซ 1. ตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนและสภาพของเครื่อง อุปกรณ์และส่วนควบเกี่ยวกับการใช้ก๊าซ ตามที่ทางราชการ กำหนดโดยการตรวจพินิจ 2. ตรวจสอบเอกสารการอนุญาตให้ใช้ก๊าซ 3. ตรวจสอบการรั่วของก๊าซเชื้อเพลิงด้วยเครื่องมือและวิธีการ ที่ทางราชการกำหนด	- ไม่ถูกต้องครบถ้วน หรือชำรุดเสียหาย - ไม่มี หรือหมดอายุ หรือชำรุดเปลี่ยน หรือไม่ได้ติดไว้ตามที่ทางราชการกำหนด - มีก๊าซเชื้อเพลิงรั่วออกจากระบบ	สำหรับรถที่ใช้ก๊าซเป็นเชื้อเพลิง
เครื่องหมายรถพ่วง ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจ	- ไม่มี, ลบเลือน, ชำรุด - ไม่มีวัสดุอื่นปิดบัง	สำหรับรถโดยสารมาตรฐาน 5 รถบรรทุกทุกลักษณะ 6, 7 และ 8

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสอบสภาพ	หมายเหตุ
สลักพ่วง (King pin) ตรวจสอบสภาพของสลักพ่วง โดยการตรวจพินิจ	- มีรอยแตกร้าวหรือสึกหรอมากจนเห็นได้ชัด - มีรอยเชื่อมพอก	สำหรับรถบรรทุกทุกลักษณะ 7 และ 8 - ข้อแนะนำ ปกติสลักพ่วงมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 50.8 มม. หากสลักพ่วงสึกหรอจนมีขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางน้อยกว่า 48 มม. แนะนำเจ้าของรถให้เปลี่ยนใหม่
เท้าค้ำยัน 1. ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจ 2. ทดลองหมุนปรับความสูงของเท้าค้ำยัน	- ชำรุด เช่น มีรอยแตกร้าว หรือผุกร่อนมาก - ปรับไม่ได้ อุปกรณ์ปรับความสูงของเท้าค้ำยันชำรุด	สำหรับรถบรรทุกทุกลักษณะ 7 และ 8 - กรณีเท้าค้ำยันเป็นแบบปรับความสูงได้ (gear type)
แขนพ่วง ตรวจสอบแขนพ่วง (drawbar) และหัวแขนพ่วง (drawbareye) โดยการตรวจพินิจ	- แขนพ่วงยึดไม่มั่นคงแข็งแรง - แขนพ่วงมีรอยแตกร้าวผุกร่อนมาก - หัวแขนพ่วงมีรอยแตกร้าว หรือมีรอยเชื่อมพอก - บูลหัวแขนพ่วงสึกหรอมาก	สำหรับรถโดยสารมาตรฐาน 5 รถบรรทุกทุกลักษณะ 6
ข้อต่อพ่วงหรือลำโพง (coupling) 1. ตรวจสอบสภาพของข้อต่อพ่วงและสลักข้อต่อพ่วง 2. ตรวจสอบการทำงาน (การล็อก) ของข้อต่อพ่วงโดยการยกสลักข้อต่อพ่วงขึ้นแล้วกดลงแล้วตรวจพินิจปุ่มล็อกว่าอยู่ในตำแหน่งการล็อกที่ถูกต้องหรือไม่	- ข้อต่อพ่วง (ลำโพง) มีรอยแตกร้าว - ยึดไม่มั่นคงแข็งแรง - สลักข้อต่อพ่วงสึกหรอมากมีรอยแตกร้าว หรือมีรอยเชื่อมพอก - การล็อกไม่ถูกต้องหรือล็อกไม่สนิท	สำหรับรถที่ใช้ลากรถโดยสารมาตรฐาน 5 และ รถที่ใช้ลากรถบรรทุกทุกลักษณะ 6

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสอบสภาพ	หมายเหตุ
จานหมุน (turntable) ตรวจสอบสภาพของจานหมุน โดยการตรวจพินิจ	- มีรอยแตกร้าว, น็อตยึดหลวมคลาย	สำหรับรถบรรทุกทุกลักษณะ 6
จานพ่วง (fifth wheel) 1. ตรวจสอบสภาพของจานพ่วงโดยการตรวจพินิจ 2. ทดลองดึงล๊อคของจานพ่วงแล้วปล่อย	- จานพ่วงมีรอยแตกร้าว หรือสึกกร่อนมาก - จานพ่วงมีขนาดและสมรรถนะไม่เหมาะสม - อุปกรณ์ล๊อคของจานพ่วงไม่ทำงาน	สำหรับรถบรรทุกทุกลักษณะ 9 - เช่น นำจานพ่วงสำหรับรถ 6 ล้อ มาติดตั้งบนคัสชีรด์ 10 ล้อ
เครื่องปรับอากาศ ตรวจสอบ โดยการตรวจพินิจ และทดลองเปิดเครื่องปรับอากาศ	- ไม่มี - เครื่องปรับอากาศไม่ทำงาน - เครื่องปรับอากาศทำงานแต่มีประสิทธิภาพไม่เพียงพอหรือ ไม่สามารถปรับอุณหภูมิอากาศภายในรถได้อย่างเหมาะสม	สำหรับรถที่กำหนดให้ต้องมีเครื่องปรับอากาศ
ห้องสุขภัณฑ์ ตรวจสอบ โดยการตรวจพินิจ	- ขนาดของห้องสุขภัณฑ์ไม่เหมาะสม - เครื่องสุขภัณฑ์ชำรุด	สำหรับรถที่กำหนดให้ต้องมีห้องสุขภัณฑ์
ที่เตรียมอาหารและเครื่องดื่ม ตรวจสอบ โดยการตรวจพินิจ	- ไม่มี - ขนาดไม่เหมาะสม	สำหรับรถที่กำหนดให้ต้องมีที่เตรียมอาหารและเครื่องดื่ม
อุปกรณ์ให้เสียงและประชาสัมพันธ์ ตรวจสอบ โดยการตรวจพินิจและทดลองเปิดเครื่อง	- ไม่มี - อุปกรณ์ชำรุดใช้การไม่ได้	สำหรับรถที่กำหนดให้มีอุปกรณ์ให้เสียงและประชาสัมพันธ์

วิธีตรวจ	เหตุผลที่ไม่ผ่านการตรวจสภาพ	หมายเหตุ
เครื่องดับเพลิง ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจ	- ไม่มี หรือมีไม่ครบถ้วนตามที่กำหนด - ชนิด ประเภท ขนาด ไม่ถูกต้องตามที่กรมการขนส่งทางบก กำหนด - ติดตั้งไม่ถูกต้องหรืออยู่ในสภาพไม่พร้อมที่จะใช้การได้ทุกขณะ	สำหรับรถที่กำหนดให้ต้องมีเครื่องดับเพลิง
ที่เก็บสัมภาระ ตรวจสอบโดยการตรวจพินิจ	- ไม่มี	สำหรับรถที่กำหนดให้ต้องมีที่เก็บสัมภาระ

หมายเหตุ ในกรณีที่สถานตรวจสภาพรถแห่งใดยังไม่มีบ่อตรวจสภาพ หรือแท่นยกรถ (hoist) ให้ดำเนินการตรวจสภาพตามสภาพการณ์เท่าที่สามารถทำได้